

JUDO EVANGELIJA

PAGAL

BENJAMINĄ ISKARIJOTĄ

Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν;

Alma littera

JUDO EVANGELIJA

PAGAL
BENJAMINĄ ISKARIJOTĄ

Iš anglų kalbos vertė
DALĖ VIRGINIJA JAKUTIENĖ

Alma littera

VILNIUS 2008

ATPASAKOJO

JEFFREY ARCHER

PADEDANT

PROFESORIUI

FRANCIS J. MOLONEY

SDB, AM, STD, DPHIL (OXON)

UDK 22
Ar49

Versta iš: Jeffrey Archer
THE GOSPEL ACCORDING TO
JUDAS by Benjamin Iscariot,
Macmillan, 2007

Redaktorė *Rasa Mielkuvienė*
Korektorė *Edita Birulienė*
Viršelio adaptavimas *Judita Židžiūnienė*
Viršelio dizainas *Peter Bridgewater*
Maketavo *Ligita Plešanova*

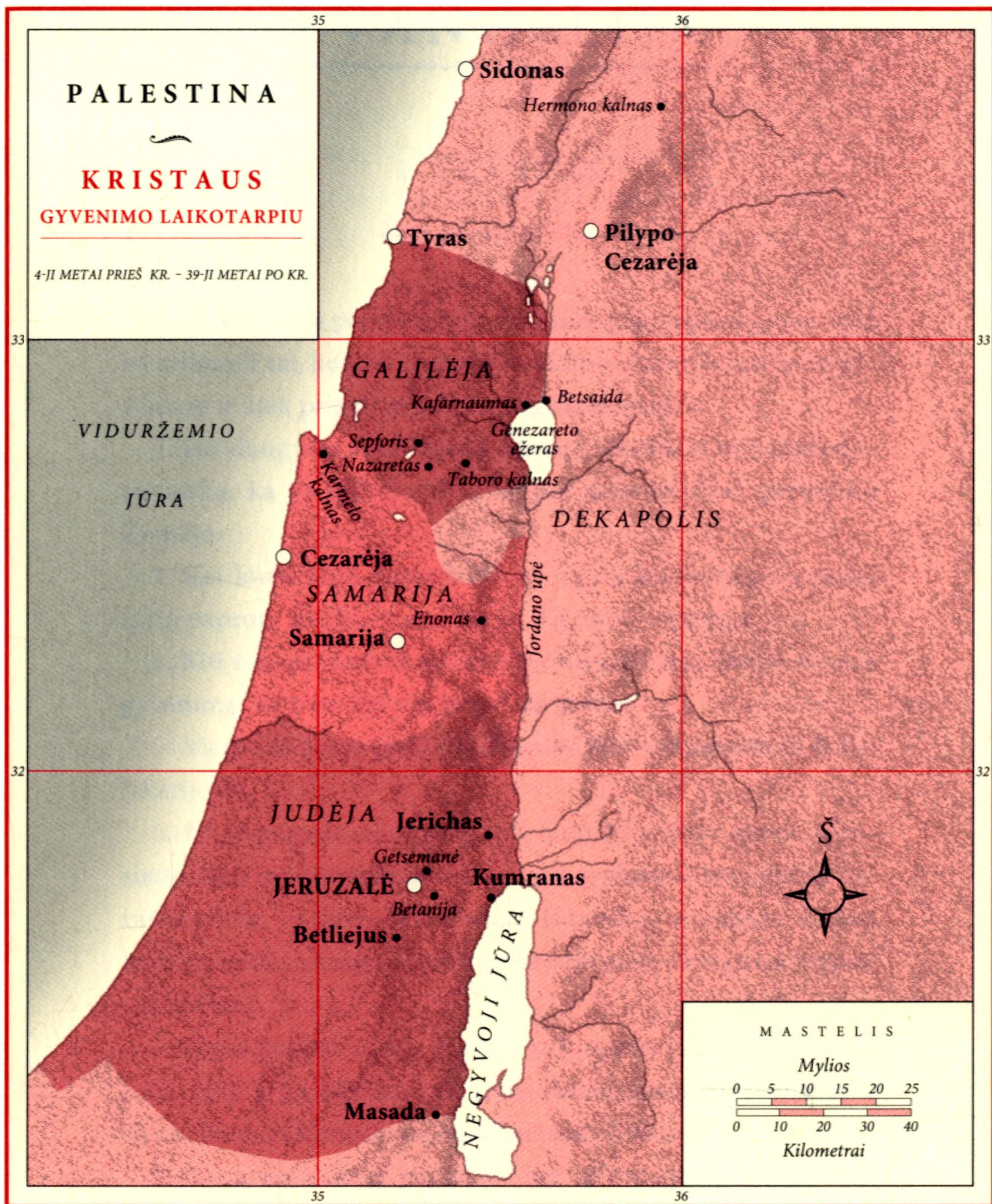
ISBN 978-9955-38-105-1

Tiražas 2000 egz.
Išleido leidykla „Alma littera", A. Juozapavičiaus g. 6/2, LT-09310 Vilnius
Interneto svetainė: www.almalittera.lt
Spaudė Standartų spaustuvė, S. Dariaus ir S. Girėno g. 39, LT-02189 Vilnius

JUDO EVANGELIJA PAGAL BENJAMINĄ ISKARIJOTĄ yra rimto pasakotojo ir mokslininko bendradarbiavimo rerzultatas. Neįtikėtina *Jeffrey Archer* ir *Francis J. Moloney* partnerystė užsimezgė tada, kai *Archer* kreipėsi patarimo į kardinolą *Carlo Maria Martini*, kad jis vadovautų jam įgyvendinant šį nelengvą projektą. Iš daugelio savo buvusių Popiežiškojo Biblijos instituto studentų kardinolas išskyrė profesorių *Francis J. Moloney,* kuris baigė šį institutą 1972 metais, o daktaro laipsnį gavo 1975-aisiais Oksforde.

Projektas buvo drąsus ir paprastas. *Archer* parašys istoriją dvidešimt pirmojo amžiaus skaitytojams, o *Moloney* užtikrins, kad rezultatas būtų įtikimas pirmojo amžiaus krikščioniui ar žydui.

PALESTINA
KRISTAUS
GYVENIMO LAIKOTARPIU
4-JI METAI PRIEŠ KR. – 39-JI METAI PO KR.
35
36
33
32
Sidonas
Hermono kalnas
Tyras
Pilypo
Cezarėja
GALILĖJA
Kafarnaumas
Betsaida
VIDURŽEMIO
JŪRA
Sepforis
Nazaretas
Genezareto
ežeras
Karmelo
kalnas
Taboro kalnas
DEKAPOLIS
Cezarėja
SAMARIJA
Enonas
Jordano upė
Samarija
JUDĖJA
Jerichas
Getsemanė
JERUZALĖ
Kumranas
Betanija
Betliejus
NEGYVOJI JŪRA
Š
Masada
MASTELIS
Mylios
0 5 10 15 20 25
0 10 20 30 40
Kilometrai

JUDO

EVANGELIJA

1 SKYRIUS

Štai Dievo avinėlis

1. Ši evangelija parašyta tam, kad visi sužinotų tiesą apie Judą Iskarijotą ir tai, kokį vaidmenį jis vaidino Jėzaus Nazariečio gyvenime ir kiek prisidėjo prie jo tragiškos mirties.

2. Jau daug kas rašė Jėzaus istoriją, smulkiai nupasakodami viską, ką jis kalbėjo ir veikė per savo trumpą gyvenimą Žemėje.

3. Kai kurie iš jų patys buvo tų įvykių liudininkai ir, pagal žydų paprotį, žodžiais perdavė tai, ką matė ir girdėjo.

4. Kiti rašė prisiminimus apie Jėzaus Kristaus, Dievo sūnaus gyvenimą. Jie tapo žinomi kaip Evangelijos. [i]

5. Vienas iš tokių įvykių liudininkų buvo mano tėvas Judas Iskarijotas.

6. Aš, Benjaminas, pirmagimis Judo Iskarijoto sūnus, klausiausi tėvo pasakojimų apie tų dienų įvykius ir kruopščiai surašiau viską, ką jis matė ir girdėjo, iš pradžių aramėjų – Jėzaus kalbėta kalba, o vėliau – graikų, nes vaikystėje tėvas mokė mane tos kalbos. [ii]

7. Tėvas auklėjo mane griežtai laikydamasis Toros tradicijų, ir aš, kaip ir jis, tikėjau, kad Jėzus Nazarietis buvo pranašas ir tikras Izraelio sūnus, o ne ilgai lauktasis Mesijas.

8. Pastaruoju metu parašytos dar kelios evangelijos, pateikiančios savo versiją apie tai, kas vyko Jėzaus gyvenimo laiku.

Bet tik kelios iš jų, kurių nepripažino naujoji krikščionių sekta, daugmaž teisingai atpasakoja mano tėvo veiklą šiuo mūsų istorijos laikotarpiu. [iii]

9. Kitos net nemėgina suprasti ar teisingai nušviesti aistringą Judo tikėjimą ir atsidavimą Jėzui Nazariečiui. Atvirkščiai, jie taip apjuodino mano tėvo vardą, kad dabar jis žinomas kaip negarbingiausias iš visų Jėzaus pasekėjų.

10. Jam prilipdė išdaviko, vagies ir net kyšių ėmėjo vardus, o vienoje iš evangelijų neteisingai teigiama, esą jis nusižudė. Mt 27, 3–10

11. Nė vienas iš šių teiginių, dažniausiai pateiktų po tragiškos Jėzaus mirties, nebuvo paviešintas tėvui esant gyvam.

12. Kai kurie, norėdami įrodyti savo tiesą, teigia, esą Iskarijoto vardas kilęs iš romėnų žodžio *sicarii*, kuris reiškia „durklą nešiojantis zelotas".

13. Kiti nustatė, kad vardas kilęs iš hebrajų žodžio *saqar*, reiškiančio „apsimetėlį".

14. Iš tikrųjų šis vardas kilęs iš hebrajų žodžio *ish–kerioth*, kuris reiškia „iš Kerioto", nes Judas gimė tame mieste.

15. Mano tėvas yra iš Judo giminės. Jis augo Keriote, ankstyvojoje Izraelio istorijoje minimame mieste, ir laikėsi senųjų žydų tradicijų. žr. Joz 15, 25 [iv]

16. Krikščionys po visą Galilėją skleidžia nuomonę, kad Judas buvo žiaurus žmogus, pakalikas, toks, kuriuo negalima pasitikėti. Nepaisant priešingų liudijimų, šie gandai vis tiek sklinda ir juos iki šiol kartoja Jėzaus pasekėjai.

17. Judas Iskarijotas iš tikrųjų buvo Jono Krikštytojo mokinys ir noriai laikėsi jo mokymo: *Štai Dievo sūnus, sekite paskui jį.* žr. Jn 1, 36

18. Nuo tos dienos mano tėvas tapo Jėzaus Nazariečio pasekėju ir pelnė tokį pasitikėjimą, kad Mokytojas pasirinko jį vienu iš dvylikos savo mokinių.

19. Vaikystėje klausydavausi tėvo pasakojimų apie Jėzaus tarnybą, o vėliau užrašiau jo žodžius, kai aplankiau jį Kumrane prieš pat romėnams jį nužudant.

20. Mano tėvas sugrįžo pas Dievą, kurį mylėjo ir kuriam taip ištikimai tarnavo.

JUDO

EVANGELIJA

2 SKYRIUS

Taisykite Viešpačiui kelią

1. Judas buvo Jono Krikštytojo mokinys ir, kai pranašas pirmą
kartą pasirodė dykumoje, daugelis manė, kad pranašo Malachi-
jo pranašystė pildosi: *Siunčiu pranašą Eliją pirm savęs, negu*
Mal 3, 23 *ateis Viešpaties diena, didinga ir baisi diena.*

2. Jonas Krikštytojas gyveno taip kaip Elijas: *Apsivilkęs gau-*
ruotu drabužiu, strėnas apsijuosęs odiniu diržu, o jo maistas
žr. 2 Kar 1, 8 *buvo skėriai ir lauko medus.*

3. Judas tikėjo, kad, sugrįžus Elijui, Viešpaties diena nebe-
toli. Jonas Krikštytojas buvo tyruose šaukiančiojo balsas: *Per*
dykumą tieskite VIEŠPAČIUI *kelią! Tyruose ištiesinkite mūsų*
Iz 40, 3 *Dievui vieškelį!*

4. Daugelis tikėjo, kad pats Jonas yra Izraelio pranašysčių iš-
sipildymas, todėl jis turėtų būti Mesijas. Bet jis pasakė Judui ne-
sąs tas žmogus: *Po manęs ateis vyras, pirmiau už mane buvęs,*
Jn 1, 30 *nes jis pirmesnis už mane.*

5. Jonas laikė save žemesniu už tą, kuris turėjo ateiti, ir kalbė-
žr. Mk 1, 7; jo esąs *nevertas nusilenkęs atrišti jo apavo dirželio;* tas darbas
Mt 3, 11; Lk 3, 16 tiko tik vergui.

6. Jėzus buvo Juozapo ir jo žmonos Marijos sūnus. Jis atkelia-
žr. Lk 1, 36 vo iš Nazareto, kad Jonas, jo pusbrolis, pakrikštytų jį.

7. Pasakojama daug istorijų apie Jėzaus gimimą ir auklėjimą,
bet Judas visada tikėjo, kad Jėzus buvo pirmagimis sūnus, gi-

męs teisėtoje tėvo Juozapo ir motinos Marijos santuokoje. *Argi jis ne dailidė, ne Marijos sūnus, Jokūbo, Jozės, Judo ir Simono brolis?! Argi jo seserys negyvena čia, pas mus?!* Mk 6, 3 *taip pat žr.* Mt 1, 25; Mk 3, 31–35; Jn 7, 3–8 [v]

8. Daugelis tuo metu skelbiamų istorijų apie Jėzaus gimimą yra ne kas kita, tik vienas iš graikų mitų, kuriuose pasakojama, kaip dangaus dievai palieka savo atžalas jungdamiesi su žemės moterimis. *žr.* Pr 6, 1–4 [vi]

9. Kai pasakojamos istorijos apie Jėzaus gimimą, visi vieningai teigia, kad jo tėvas Juozapas kilęs iš Betliejaus, Dovydo miesto, ir kad kūdikį pagimdė jo motina Marija.

10. Tie laikai buvo sunkūs kiekvienai žydų šeimai. Karalius Erodas valdė baime. Jis leido romėnų kariams valkiotis po šalį skersai išilgai ir daryti ką nori. Todėl neretai žydų merginos būdavo išniekintos tų pagonių.

11. Juozapas tikriausiai nusprendė, kad, norėdami išvengti susidūrimų su romėnais, juodu su žmona Marija atliks pavojingą kelionę į tolimą Galilėjos kaimą Nazaretą.

12. Nazarete dailidė Juozapas susirado darbą Sepforio miesto statybose, o Marija su kitais šeimos nariais įsikūrė kaime.

13. Jėzui augant Nazarete, jo dorasis tėvas Juozapas, Dovydo sūnus, ir motina Marija, tikra Siono duktė, mokė jį Izraelio papročių.

14. Nors Jėzus yra vadinamas Nazarėnu, bet jis gimė Betliejuje, Dovydo mieste.

JUDO

EVANGELIJA

3 SKYRIUS

Sek paskui mane

1. Jėzus mokytojo tarnybą pradėjo paežerės kaime Kafarnaume.

2. Jis mokė vis augančią pasekėjų minią, kad Dievo pasirodymas Izraelyje jau nebetoli ir jie turėtų nepaisyti nurodymų, kuriuos jiems duoda korumpuoti valdininkai, *angių išperos, bė-*
žr. Mt 3, 7 *gančios nuo besiartinančios rūstybės.*

žr. Mk 1, 14–15 Mt 4, 12–17 3. Izraeliui atėjo tiesos įvykdymo metas, kai reikėjo pripažinti Dievą tautos Viešpačiu ir Karaliumi.

4. Jėzaus žinia greitai pasklido po Galilėją, žmonės atkeliaudavo iš toli pasiklausyti jo pamokslų.

5. *Jis stovėjo prie Genezareto ežero, kai minios veržėsi klausy-*
Lk 5, 1 *tis Dievo žodžio.*

6. Jis pamatė Simoną ir jo brolį Andriejų, du čionykščius žvejus, metančius tinklą į ežerą. Jie nesėkmingai vargo kiaurą naktį ir dabar užmetė tinklą paskutinį kartą.

7. Jėzus stebėjo, kaip jie traukia iš vandens tuščią tinklą.

žr. Lk 5, 4 8. Jis tarė Simonui: *Irkis į gilumą ir išmeskite tinklus valksmui.*

9. Simonas neklausė nepažįstamojo patarimo, sakė pats žinąs, kur neršia žuvų guotai. Jo nereikią mokyti, kur užmesti tinklą.

10. Andriejus tylėdamas žiūrėjo į žmogų, stovintį ant kranto. Jis, priešingai broliui, nusprendė paklausyti nepažįstamojo patarimo.

11. Andriejus užmetė tinklą kitoje valties pusėje. Akimirksniu jis užgriebė tiek žuvies, kad Simonas su Andriejumi vos įtempė laimikį į valtį.

12. Simoną taip apstulbino įsakmus nepažįstamojo balso tonas, kad jis iššoko iš valties į ežerą. Nubridęs į krantą, puolė Jėzui į kojas.

13. Jėzus pažvelgė į abu vyrus ir tarė: *Eikite paskui mane! Aš padarysiu jus žmonių žvejais.* Mt 4, 19; Mk 1, 17; Lk 5, 10

14. Simonas ir Andriejus paliko valtis ir nusekė paskui Jėzų.

15. Eidami krantu, jie pamatė Jokūbą, Zebediejaus sūnų, ir jo brolį Joną. Jie taip pat buvo žvejai ir po nakties darbo taisė tinklus ir dalijosi laimikį.

16. Jėzus ir juos pašaukė sekti paskui jį, ir jie tučtuojau paliko valtis ir nieko neklausdami nuėjo su juo.

17. Šie keturi žvejai buvo pirmieji Jėzaus Nazariečio pasekėjai. *žr.* Mk 1, 16–20; Mt 4, 18–22; Lk 5, 1–11

18. Jie atsisakė įprasto gyvenimo, šeimų, samdinių ir turto, kad galėtų sekti paskui Jėzų.

19. Nuo pirmųjų dienų, kai Jėzus Nazarietis tapo keliaujančiu mokytoju, jo autoritetingumas kėlė pasitikėjimą ir atsidavimą tų, kurie atsisakė visko, kad galėtų sekti paskui jį.

20. Jėzus grįžo į Kafarnaumą su keturiais mokiniais – Simonu, Andriejumi, Jokūbu ir Jonu.

21. Buvo šabo diena, tad jie nuėjo tiesiai į sinagogą pasimelsti, o ten rado sąmyšį.

22. Į sinagogą buvo atėjęs netyrojo demono dvasios apsėstas žmogus. Jis garsiai šaukė nešvankybes ir trukdė tikintiesiems klausytis skaitomos ir aiškinamos Toros.

23. Jėzus priėjo prie to žmogaus.

žr. Mk 1, 24; Lk 4, 34 — 24. Žmogus išsigando ir ėmė mojuoti rankomis šaukdamas: *Eik šalin, Jėzau. Aš žinau, kas tu esi: Dievo šventasis!*

Mk 1, 25; Lk 4, 35 — 25. Jėzus taip pat tvirtai, kaip kreipdamasis į mokinius, kai kvietė palikti valtis, pasakė: *Nutilk ir išeik iš jo!*

26. Apsėstasis krito ant žemės, o visi žiūrėjo į jį manydami, kad jis mirė. Nė vienas iš jų nedrįso prisiartinti prie Jėzaus baimindamiesi, kad gal ir juos apsėdo demonai.

27. Jėzus pasilenkė, paėmė žmogų už rankos, liepė jam keltis ir eiti namo.

Mk 1, 21–28; Lk 4, 31–37 — 28. Kai kurie mačiusieji įvykį kreipėsi į jo mokinius klausdami: *Kas šis žmogus? Kokia galia jis išvarinėja demonus?*

29. Mokiniai negalėjo atsakyti į jų klausimus, o gandas apie Jėzų greitai pasklido po visą Galilėją.

JUDO

EVANGELIJA

4 SKYRIUS

Kas šis vyras?

1. Jėzus ir jo mokiniai paliko sinagogą ir nuėjo į Simono namus.

2. Atėję jie sužinojo, kad Simono uošvė serga karštine. Simono šeima baiminosi dėl jos gyvybės ir patarė Jėzui ir jo draugams kuo greičiau išeiti, kad jie neužsikrėstų ir nemirtų.

3. Jėzus neišsigando ir paprašė nuvesti jį pas ligonę.

4. Jėzus atsistojo prie moters lovos, pasilenkė ir švelniai paėmė jai už rankos.

5. Simonas, mokiniai ir namiškiai neslėpė nuostabos. Jie klausinėjo vienas kitą: *Kas šis vyras?* Jėzus pasirodė esąs Dievo žmogus, įrodė savo galią prieš demonus, bet jis palietė ranką moters, kuri nėra jo žmona, o tai jau viešas nusižengimas žydų skaistumo papročiams. [vii]

6. Jėzus atsiklaupė šalia moters ir šnibždėjo jai į ausį. Jam kalbant karštis ėmė slūgti, ir visi stebėjosi.

7. Jėzus atsistojo, tyliai paliepė moteriai keltis, ir ji tuoj pat atsikėlė.

8. *Vėliau nudžiugusi šeima susėdo kartu su Jėzumi ir dalijosi duona.* *žr.* Mk 1, 29–31; Mt 8, 14–15; Lk 4, 38–39

9. Pailsėję Jėzus ir mokiniai paliko Simono namus ir išėjo į Nazareto kaimą. Ši kelionė turėjo trukti kelias valandas.

10. Kai jie pasiekė prieškalnę, vedančią į kaimą, išgirdo varpo

dūžį, įspėjantį, kad netoliese yra raupsuotasis. Mokiniai, baimindamiesi dėl savo sveikatos ir religinio švarumo, sustojo, o Jėzus ėjo toliau link varpo skleidžiamo garso.

11. Už kito posūkio Jėzus akis į akį susidūrė su raupsuotuoju. Ligonis parpuolė ant kelių ir sušuko: *Jei panorėsi, gali padaryti mane švarų!*

Mk 1, 40–42; Mt 8, 2–3; Lk 5, 12–13

12. Jėzus nusišypsojo, ištiesė rankas, priėjo prie to žmogaus ir tarė: *Noriu, būk švarus!*

žr. Mk 1, 34, 39; Mt 4, 23; 9, 35

13. Mokiniai atsargiai žengė į priekį. Jie negalėjo patikėti matydami, kaip raupsai dingsta, ir labai stebėjosi: *Jėzus ne tik išvaro demonus, bet ir išgydo visokias ligas.*

14. Jie klausinėjo vienas kitą: *Kas šis vyras?*

15. Keli iš jo naujųjų pasekėjų dvejojo, nes Jėzus atvirai nepaisė Izraelio įstatymų: palietė moterį ir išgydė ją, paėmė už rankos raupsuotąjį ir padarė jį švarų.

16. Ar gali būti, kad šis vyras, atnešęs viltį ir pagydęs sergančiuosius, yra seniai lauktasis Mesijas? Ar jie yra tie išrinktieji, kurie lydės jį kelionėje į Jeruzalę, kur bus pastatytas Dovydo
[viii] sostas?

žr. Mk 8, 30; Mt 16, 20; Lk 9, 21

17. Išgirdęs jų kalbas, Jėzus griežtai įsakė nevadinti jo Mesiju.

Mk 1, 40–45; Lk 5, 12–16

18. Jėzus atsigręžė į raupsuotąjį ir uždraudė jam minėti vardą to, kuris jį pagydė.

19. Bet raupsuotasis nepajėgė tylėti. Jis nubėgo į miestą ir šaukė nuo plokščiastogių, kad jį pagydė Jėzus Nazarietis.

žr. Mk 1, 45; Lk 5, 15

20. Šitaip plačiai apskelbus apie įvykį, Jėzui buvo sunku patekti į miestą, nes čionykščiai žmonės ėjo iš namų, spietėsi aplink jį, o jis sunkiai brovėsi pro juos į sinagogą.

21. Garsas apie Jėzų, didį Mokytoją, jau pasklido po visą Ga-

lilėją, todėl sinagogos vyresnysis pasiūlė jam pasirinkti vieną pastraipą iš Toros ir paaiškinti ją susirinkusiesiems.

22. Jėzus pasirinko pastraipą iš Izaijo pranašystės, kurioje parašyta: *Viešpaties* DIEVO *dvasia su manimi, nes* VIEŠPATS *patepė mane, kad nešèiau gerąją naujieną vargdieniams. Pasiuntė mane paguosti prislėgtųjų, paskelbti belaisviams laisvę ir atidaryti kalėjimo durų kaliniams.* Iz 61, 1

23. Jėzus pakėlė akis ir pamatė, kad susirinkusieji tylėdami žvelgia į jį. Vieni iš jų buvo girdėję apie demonų išvarymą, kiti apie sergančios moters išgydymą, treti apie raupsuotojo išvalymą.

24. Sinagogos vyresnysis liepė Jėzui paaiškinti perskaitytą pastraipą. Jėzaus atsakymas buvo paprastas: *Šiandien išsipildė ką tik jūsų girdėti Rašto žodžiai.* Lk 4, 21

25. Keli fariziejai tarpusavyje murmėjo: *Argi jis ne Juozapo sūnus?!* žr. Lk 4, 22–24; Mt 13, 57; Mk 6, 4

26. Jėzus atsakė: *Joks pranašas nepriimamas savo tėviškėje.*

27. Kiti, dar norintys įtikėti, tebeklausinėjo: *Kas šis vyras?*

JUDO

EVANGELIJA

5 SKYRIUS

Ar tu esi tas, kuris turi ateiti?

1. Jėzus nuėjo prie Jordano upės, kad Jonas jį pakrikštytų,
kaip buvo pranašavęs: *Aš jo nepažinojau, bet tam, kad jis būtų*
Jn 1, 31 *apreikštas Izraeliui, aš atėjau ir krikštiju vandeniu.*

2. Pakrikštijęs Jėzų, Jonas paliudijo: *Aš mačiau Dvasią, lyg*
žr. Jn 1, 32–34; Mk 1, 11; Mt 3, 17; Lk 3, 22 *balandį nusileidžiančią iš dangaus, ir ji pasiliko virš jo. Aš jo*
nepažinojau, kol Dievas, atsiuntęs mane krikštyti vandeniu, pa-
sakė: „Tai mano mylimasis sūnus, juo aš gėriuosi.“

3. Tą akimirką Jonas suprato, kad jo, Viešpaties pranašo, dar-
bas atliktas, ir jis pasakė Andriejui, vienam iš savo mokinių: *Aš*
Jn 3, 28 *ne Mesijas! Aš siųstas būti tik jo pirmtaku.*

4. Rodydamas į Jėzų, jis tarė: *Štai Dievo sūnus, jam skirta*
žr. Jn 1, 29, 34; 3, 30 *augti, o man – mažėti.*

5. Išgirdęs tuos žodžius, Andriejus paliko savo Mokytoją ir
nuėjo paskui Jėzų. Žinodamas, kad seka paskui jį, Jėzus atsigrę-
Jn 1, 38 žė ir paklausė: *Ko ieškote?*

6. Andriejus atsiklaupė ir atsakė: *Išmintingasis Toros mokyto-*
žr. Jn 1, 35–36 *jas yra Jono Krikštytojo pranašautas Dievo žmogus.*

7. Nuo tada daug Jono Krikštytojo mokinių tapo Jėzaus pa-
sekėjais.

8. Nors Jono, kaip pranašo, veikla artėjo prie pabaigos, tai
nekliudė jam drąsiai mokyti tradicinių Izraelio tiesų.

9. Jis netgi išdrįso suabejoti karaliaus Erodo ir Erodiados san-

tuokos legalumu, nes anksčiau ji buvo mirusiojo Erodo brolio Pilypo žmona.

10. Jonas skelbė visiems, kas jo klausėsi, kad Erodo ir jo brolio žmonos santuoka yra svetimavimas, nors jie susituokė po brolio mirties.

11. Šie dažnai kartojami žodžiai supykdė Erodą, todėl Jonas buvo suimtas ir įmestas į kalėjimą už drąsą ir tikėjimą.

12. Nors Jonas matė, kas įvyko, kai krikštijo Jėzų Jordano upėje, jis dar dvejojo dėl to, ką Dievas yra skyręs Jėzui Nazariečiui.

13. Kalėdamas Jonas liepė dviem savo mokiniams ieškoti Jėzaus, o suradus paklausti jo: *Ar tu esi tas, kuris turi ateiti, ar mums laukti kito?* Lk 7, 19; Mt 11, 3

14. Vienas iš tų mokinių buvo Judas Iskarijotas.

15. Kai jis surado Jėzų, šis ne iš karto atsakė į Jono Krikštytojo klausimą.

16. Kaip tik tomis valandomis Jėzus išgydė daug negalių ir ligų, varė demonus, akliesiems grąžino regėjimą.

17. Pagaliau atsigręžęs į Judą jis pasakė: *Keliaukite ir apsakykite Jonui, ką esate matę ir girdėję.* Lk 7, 22; Mt 11, 4

18. Išgirdęs šiuos žodžius, Jonas Krikštytojas pakėlė akis į dangų ir tarė: *Štai Dievo Avinėlis, kuris naikina pasaulio nuodėmę!* Jn 1, 29

19. Po šių Jono žodžių Judas isskubėjo į Galilėją ir susirado Jėzų.

20. Suradęs Jėzų, jis įsipareigojo jam tarnauti.

21. Judą įkvėpė jo naujasis Mokytojas, kuris mokė išmanydamas ir įtaigiai. Jis buvo *kitoks negu Rašto aiškintojai ir fariziejai, kurie mėgsta vaikščioti su ilgais drabužiais, būti sveikinami*

žr. Mk 12, 38–40; Mt 23, 2–7; Lk 20, 46–47 [ix] *aikštėse, užimti pirmuosius krėslus sinagogose, dangstydamiesi ilga malda.*

22. Judą sujaudino Jėzaus žodžiai ir Izraelio šventųjų raštų aiškinimas.

23. Kai Judui buvo papasakota, ką Simonas, Andriejus, Jokūbas ir Jonas patyrė ir ko atsisakė, kad galėtų sekti paskui Jėzų, jis taip pat panoro būti Jėzaus Nazariečio mokiniu.

24. Judas taip karštai įtikėjo naujuoju Mokytoju, kad netikėtai ką sutikęs kiekvienam kartojo: *Suradome ilgai lauktąjį Mesiją.*

25. Vienas iš tų, kuriam Judas perdavė šią žinią, buvo Pilypas. Jį taip sujaudino Judo žodžiai, jog jis irgi atsisakė visko, kad galėtų sekti paskui Jėzų.

26. Savo ruožtu jis pasakė draugui Natanaeliui: *Mes suradome Mesiją, apie kurį rašė Mozė – tai Jėzus Nazarietis, Juozapo sūnus.*

27. Bet Natanaelis, pamaldus ir atsargus žmogus, ne iš karto leidosi įtikinamas, kad Jėzus yra Mesijas. Jis priminė savo draugui Pilypui, kad Nazarete nesilaikoma biblinių papročių ir Toroje nėra įrodymų, jog Mesijas ateis iš Galilėjos.

28. Natanaelis pridūrė: *Ar iš Nazareto gali būti kas gero?!*

29. Pilypas atsakė: *Eik ir pasižiūrėk.*

30. Pamatęs ateinantį Natanaelį, Jėzus pasakė: *Štai tikras izraelitas, kuriame nėra klastos.*

31. Natanaelis nustebo ir paklausė Jėzaus: *Iš kur mane pažįsti?*

32. Jėzus atsakė šiais žodžiais: *Prieš pakviečiant tave Pilypui,*
[x] *aš mačiau tave po figmedžiu.*

34. Natanaelis taip pat atsisakė visų žemiškų gėrybių ir sekė paskui Jėzų, o kadangi garsėjo pamaldumu, tai daug kitų žmonių prisijungė prie jo ir tapo Jėzaus pasekėjais.

35. Jie visi skelbė Gerąją Naujieną, pasakojo visiems apie artėjančią naująją Izraelio karalystę, kurios daugiau nebevaldys pagonys iš Romos.

36. Jėzus atvirai nepritarė Natanaelio teiginiui, neva jis esąs lauktasis Mesijas ir išpildysiąs Dovydo pažadą.

37. Kai jie pasiliko vieni, Jėzus pasakė Natanaeliui: *Tai ar tiki, kai pasakiau matęs tave po figmedžiu ir kad esu Mokytojas, Dievo Sūnus ir Izraelio karalius? Jūs pamatysit didesnių dalykų. Ir dar daug bus pareikalauta iš jūsų prieš išsipildant Dievo pažadui.* *žr.* Jn 1, 35–51

38. Jėzus aiškiai leido suprasti savo mokiniams, kad jeigu kas nors teigs, jog Jėzus Nazarietis yra lauktasis Mesijas, reikia nuleisti tas kalbas negirdomis arba paneigti. *žr.* Mk 7, 36; 8, 30 ir t. t.

39. Judas negalėjo suprasti, kodėl Mokytojas turi neigti savo šventąjį pašaukimą.

40. Todėl jis kartu su kitais mokiniais vis klausinėjo: *Kas šis vyras?*

6 SKYRIUS

Tau atleidžiamos nuodėmės

1. Jėzus, lydimas mokinių, išėjo iš Nazareto ir grįžo į Kafarnaumą.

2. Kai įžengė į miestą prie ežero, didelės minios būrėsi aplink jį, nors jis buvo liepęs savo pasekėjams nekalbėti apie jo gerus darbus.

3. Jėzus įžengė į sinagogą, kurioje buvo išgydęs demonų apsėstąjį, ir ten rado kitą didelę jo laukiančią minią.

4. Pastatas buvo taip prisikimšęs žmonių, norinčių jo pasiklausyti, kad Jėzus vos galėjo prasibrauti. Daugelis tikėjo, kad užtenka prisiliesti prie jo ir jie pasveiks, ir netgi jiems bus atleistos nuodėmės.

5. Grupė vyrų norėjo prinešti prie Jėzaus sergantį draugą, bet negalėjo prasibrauti pro žmonių minią, atėjusią pas Jėzų su savo prašymais.

6. Vyrai pasakė Judui apie savo bėdą. Jis patarė jiems užlipti ant stogo ir nuo jo nuleisti neštuvus į sinagogą. Jis netgi padėjo jiems nustumti kelias čerpes, kad jie galėtų įvykdyti ką sumanę.

7. Nuo viršaus nuleidžiamo paralyžiuotojo vaizdas privertė susirinkusiuosius krūptelėti ir atsitraukti.

Mk 2, 5; Mt 9, 2; Lk 5, 20
8. Jėzus priėjo prie ligonio, bet nepalietė jo. Tik pasakė: *Sūnau, tau atleidžiamos nuodėmės!*

9. Keli Rašto aiškintojai, stovintys minioje, pasipiktino tokiu
piktžodžiavimu ir šnibždėjosi tarpusavyje, kad Jėzus nėra šven- Mk 2, 7;
Lk 5, 21
tas žmogus: *Kas gi gali atleisti nuodėmes, jei ne vienas Dievas?!* [xii]

10. Tai girdėdamas Judas nepajėgė tramdyti jausmų ir garsiai šaukė, nustelbdamas minios balsus: „Jūs nedrįstate sakyti to jam girdint, todėl piktžodžiautojai esate jūs!“

11. Jėzus nekreipė dėmesio į sumaištį, kurią sukėlė Judo išsi-
šokimas. Jis pasisuko į paralyžiuotąjį ir pridūrė: *Kelkis, pasiimk* Mk 2, 11;
Mt 9, 6;
neštuvus ir eik namo! Lk 5, 2

12. Žmogus ištiesino sukraipytus sąnarius ir atsistojo nuo neštuvų. Tada pasiėmė juos ir išėjo, kaip Jėzus ir buvo liepęs.

13. Minia tylėdama prasiskyrė, leisdama žmogui išeiti iš sinagogos ir grįžti namo.

14. Kai jis išėjo, Jėzus pasakė besistebintiems žmonėms: *Len-*
gva pasakyti, kad nuodėmės tau atleidžiamos, bet Dievas sutei- žr. Mk 2,10;
Mt 9, 5;
kė man galią gydyti ir atleisti. Lk 5, 23

15. Daugelį mačiusiųjų stebuklą pagavo nuostaba ir jie tylėjo,
bet Rašto aiškintojai pasipiktinę išėjo iš sinagogos. Juos supykdė
Jėzaus žodžiai, nes tai, ką jis padarė, prieštaravo jų įsitikinimams. [xiii]

16. Jėzus su mokiniais išėjo iš sinagogos ir pasuko keliu į Betsaidą.

17. Įžengę į miestą, jie pamatė muitinėje sėdintį žmogų.

18. Jis rinko romėnams mokestį iš visų, atkeliaujančių iš Dekapolio.

19. Judas atidžiai stebėjo muitininką ir pamatė, kad šis ne tik
renka mokesčius, bet reikalauja pinigų ir sau. [xiv]

20. Judas pasipiktino ir sušuko: „Kaip gali viena ranka imti pinigus iš savo bendrapiliečių, o kita ranka atiduoti juos romėnams?!“

21. Vyras net nemėgino gintis, ir Judas piktas nuėjo.

22. Jėzus sustojo ir nusišypsojo muitininkui, o tas sutrikęs nuleido galvą.

Mt 9, 9; Mk 2, 14
23. Jėzus priėjo prie jo ir tarė: *Sek paskui mane.*

24. Matas nedelsdamas išėjo iš muitinės ir prisijungė prie mokinių.

25. Daugelis eilinių miestiečių matydami, kad Jėzus priima žvejus, odos ir geležies apdirbėjus, laukų darbininkus, o dabar ir muitininką, patikėjo, jog ir jie gali tapti Jėzaus pasekėjais.

26. Judas nesuprato ir tikrai nepritarė Mokytojo bendravimui su tokiais žmonėmis. Juk ne taip turėtų elgtis tradiciškai suprantamas šventas žmogus.

27. Maždaug tuo pat metu prie Judo priėjo grupelė fariziejų, pastebėjusių, kaip jį liūdina toks Jėzaus elgesys.

žr. Mt 9, 11; Mk 2, 16; Lk 5, 30
28. Vienas iš jų paklausė: *Kodėl jūsų Mokytojas valgo su muitininkais ir nusidėjėliais?*

žr. Mt 9, 12–13; Mk 2, 17; Lk 5, 31–32
29. Jėzus išgirdo jo mokiniui užduotą klausimą ir nedelsdamas atsakė: *Ne sveikiesiems reikia gydytojo, o ligoniams. Aš ir atėjau šaukti į atgailą ne teisiųjų, bet nusidėjėlių.*

30. Išmintingi Jėzaus žodžiai privertė Judą apgalvoti savo trūkumus.

31. Jis nusigręžė nuo fariziejų, pasiryžęs tapti dar artimesnis žmogui, kuris pripažįsta, kad jis, nors ir nusidėjėlis, gali būti jo pasekėjas.

32. Rašto aiškintojams ir fariziejams nepatiko, kad Judas nusigręžė nuo jų, nes jie kuo toliau, tuo labiau baiminosi Jėzaus ir jo įtakos žmonėms.

33. Tuo metu fariziejai tik šnibždėjosi tarpusavyje, bet neil-

gai trukus jie antrą kartą kreipėsi į Judą tikėdamiesi, kad jiems pavyks įkalbinti jį prisidėti prie jų ir gal net nuteikti kelis mokinius prieš Jėzų.

34. Judas dar kartą juos atstūmė.

7 SKYRIUS

Šabas padarytas žmogui

1. Kitą šabo dieną Jėzus ir jo mokiniai ėjo per javų lauką. Vienas iš mokinių tą dieną buvo nevalgęs, todėl pradėjo skabyti varpas, trynė grūdus pirštais ir valgė saldžius miltus. Netrukus ir kiti pasekė jo pavyzdžiu.

2. Grupelė fariziejų, atidžiai stebėjusių Jėzų, kad galėtų prikišti jam neklusnumą griežtiems Toros mokymams, pasakė: *Kodėl leidi savo mokiniams daryti per šabą tai, kas draudžiama?*
žr. Iš 20, 8–11 *Šešias dienas triūsk ir dirbk visus darbus, septintąją ilsėkis.*

3. Judas įsiminė tuos žodžius, nes tai buvo pirmas kartas, kai fariziejus tiesiai paklausė Jėzaus apie religinių įstatymų laikymąsi.

4. Jėzaus neapgavo fariziejų mėginimas pakreipti nekaltą jo mokinių veiksmą savo naudai šitaip siaurai aiškinant įstatymą. Jo atsakymas buvo tikslus: *Šabas padarytas žmogui, ne žmogus*
Mk 2, 27 *šabui.*

5. Judas ir kiti mokiniai stebėjosi, kad Jėzus sugebėjo nutildyti griežtus įstatymo sergėtojus tokia paprasta išmintimi ir sveiku protu.

6. Nors fariziejai vengė viešai prieštarauti Jėzui, jie negalėdavo nuslėpti pykčio girdėdami jį kalbant, nes jo mokymas menkino jų autoritetą.

7. Jie nesitraukė nuo jo tikėdamiesi, kad įvilios Jėzų į spąstus,

jei kuris nors iš jo mokinių sulaužys dar vieną įstatymo dogmą. Jiems neteko ilgai laukti.

8. Rašto aiškintojai ir fariziejai griežtai laikėsi pasninko įstatymo, o pranašas Danielius net rizikavo gyvybe, kad jam nenusižengtų. žr. Tob 12, 8; Jdt 4, 9; Dan 1, 1–16

9. Kai mokiniai nesilaikė pasninko įstatymo, fariziejai vėl pasinaudojo proga priekaištauti Jėzui.

10. Jie klausė: *Kodėl pakenti, kai tavo mokiniai laužo gražią pasninko tradiciją, kurios laikėsi Danielius ir Jonas Krikštytojas?* žr. Dan 1, 1–16; Mk 1, 6; Mt 3, 4

11. Jėzus nedvejodamas atsakė: *Argi gali vestuvių svečiai pasninkauti, kol su jais yra jaunikis? Kol jie turi jaunikį, jie negali pasninkauti.* Mk 2, 19; Mt 9, 15; Lk 5, 34

12. Judas žinojo, kad pranašai ir poetai per visą Izraelio istoriją dažnai vadindavo Izraelį nuotaka, laukiančia ateinančio jaunikio. žr. Oz 2, 19–20

13. Išgirdęs šiuos žodžius, Judas kartu su Simonu, Andriejumi, Pilypu ir Natanaeliu pradėjo tikėti, kad Jėzus gali būti Dievo siųstasis Mesijas, atėjęs pasiimti jam priklausančios nuotakos – Izraelio. žr. Jn 3, 29

14. Jie savo nuomonės garsiai neišsakė, nes žinojo, kad dar labiau supykdys fariziejus ir sukels pavojų Jėzaus gyvybei.

15. Fariziejai neslėpė, kad Jėzų laiko nusidėjėliu, piktžodžiautoju ir žmogumi, nusižengusiu Toros įstatymams. Be to, jis nesilaikė gražių pasninko tradicijų, o dabar prie jo nuodėmių prisideda ir tai, kad jis skelbiasi esąs jaunikis Mesijas.

16. Fariziejai kibo prie kiekvieno Jėzaus žodžio, vildamiesi aptikti dar vieną nusižengimą Toros taisyklėms.

17. Kitą šabo dieną Jėzui būnant Kafarnaume į sinagogą jo ieškodamas atėjo žmogus su padžiūvusia ranka.

18. Fariziejai atidžiai stebėjo tikėdamiesi, kad Jėzus gydys žmogų šabo dieną, ir taip jie galės apkaltinti jį toliau pažeidinėjant šventuosius įstatymus.

Mk 3, 5; Mt 12, 13; Lk 6, 10

19. Pamatęs tą žmogų, Jėzus priėjo prie jo ir tarė: *Ištiesk ranką!*

20. *Šis ištiesė, ir ranka atgijo.*

21. Taigi fariziejams ir reikėjo tuo įrodyti, jog Jėzus yra nusidėjėlis ir piktžodžiautojas, net sinagogoje šabo dieną laužantis įstatymą.

22. Judas pastebėjo, kad daugelis susirinkusiųjų klausytis Jėzaus pamokslo nepalaikė vyresniųjų nuogąstavimų, nes jie čia atėjo tikėdami, jog Jėzus – lauktasis Izaijo pranašautasis Mesijas.

žr. Iz 35, 3–5

EVANGELIJA

8 SKYRIUS

Uola, ant kurios jis pastatys savo Bažnyčią

1. Rašto aiškintojai ir fariziejai buvo taip prislėgti augančio Jėzaus populiarumo, kad tarpusavyje nusprendė, jog atėjo laikas imtis griežtų priemonių.

2. Tada fariziejai, kurie tvirtai laikėsi Izraelio įstatymų, susidėjo su erodininkais, čionykščiais žydais, padedančiais vykdyti įsakymus, išleistus jų politinių šeimininkų Romoje. *žr.* Mk 3, 6

3. Nors abi grupės viena kitą niekino, jie susivienijo bendram tikslui: atsikratyti Jėzaus.

4. Kafarnaume Judas turėjo draugų, kurie įspėjo jį, kad fariziejai ir erodininkai slapta rezga sąmokslą pražudyti Jėzų.

5. Judas atmetė tuos kaltinimus, nes visi žinojo, kad abi grupės yra prisiekę priešai, kol kartą pamatė du iš jų, besišnabždančius sinagogoje. Pastebėję jį, jie tuoj pat išsiskyrė.

6. Judas pasidalijo savo nerimu su Simonu, o šis savo ruožtu patarė Mokytojui iškeliauti iš Kafarnaumo, kol pykčiai nurims.

7. Jėzus paklausė Simono patarimo ir tą pačią dieną leidosi į ilgą kelionę į Nazaretą, pasiėmęs tik pirmuosius savo mokinius – Simoną, Andriejų, Jokūbą, Joną, Judą, Pilypą, Natanaelį ir Matą.

8. Netoli nuėjus, Judas pamatė, kad ir kiti seka paskui juos.

9. Vieni norėjo tik būti arčiau Jėzaus, o kiti tikėjosi pamatyti naują stebuklą.

10. Jėzui einant iš kaimo į kaimą, minia vis augo.

11. Įžengęs į miestą, jis nuėjo tiesiai į sinagogą ir mokė tuos, kurie buvo susirinkę klausytis jo pamokslo.

12. Jėzus skelbė gerąją žinią, rengė juos artėjančiai Izraelio Dievo Karalystei.

13. Taip pat jis lietė ligonius, gydė jų negalias.

14. Jėzus žinojo apie neteisybes, kurias kenčia vietiniai žmonės nuo svetimos valdžios rankų.

15. Kiekvieną miestą ir kaimą valdė korumpuoti žydų vyresnieji, kurie kasdien turtėjo, o romėnai mokėjo jiems už darbą.

16. Jėzus kalbėjo savo mokiniams, kad žmonės *yra suvargę ir*
žr. Mk 6, 34; Mt 9, 36 *apleisti tarsi avys be piemens.*

17. Išgirdęs šiuos žodžius, Judas priminė Simonui Ezechielio
pranašystę: *Paskirsiu jiems vieną ganytoją – savo tarną Dovy-*
žr. Ez 34, 23–24 *dą, kad juos ganytų. Dovydas bus jų valdovas.*

18. Simonas atsakė pranašo Izaijo žodžiais: *Jis prisiėmė mūsų*
žr. Iz 53, 4 *negalias, sau užsikrovė mūsų skausmus.*

19. Simonas ir Judas pirmieji iš Jėzaus pasekėjų patikėjo, kad Izaijo pažadas pildosi.

20. Baigęs melstis sinagogoje, Jėzus jis su savo pasekėjais išėjo iš miesto ir įkopė į neaukštus kalnus šiaurinėje Genezareto ežero pusėje, o minia sekė iš paskos kaip avių banda paskui piemenį.

21. Kai Jėzus pasiekė kalno viršūnę, mokiniams reikėjo pailsėti, o keli iš jų buvo taip nuvargę, kad nedelsiant užmigo.

22. Judas sėdėjo ant žemės ir stebėjo, kaip Mokytojas paėjėjo į šalį.

23. Jėzus parpuolė ant kelių ir pradėjo melstis.

24. Saulei nusileidus už kalno, Judas taip pat užmigo.

25. Vėliau atsibudęs jis pamatė, kad Mokytojas vis dar paniręs į gilią maldą. Atrodė, kad visos jo mintys ir kūnas atsidavę vieninteliam – meldimuisi ir garbinimui.

26. Išaušus rytui, Jėzus pakilo nuo žemės. Jis vėl priėjo prie savo pasekėjų ir pradėjo vaikščioti tarp jų.

27. Jėzus atsistojo kalno šlaite ir kreipėsi į visus, kurie ištisą naktį laukė jo žodžių.

28. Jis įspėjo juos rinktis ne tam, kad pamatytų dar vieną stebuklą. Kartu su jais pasimeldęs, liepė jiems grįžti namo pas savo šeimas.

29. Jėzus laukė, kol minia išsiskirstys, tada pasišaukė nedidelę grupelę, kuriems leido likti su juo, kol tęsis jo tarnyba.

30. Jėzus išsirinko dvylika vyrų: Simoną, pavadinęs jį Petru, jo brolį Andriejų, du Zebediejaus sūnus Jokūbą ir Joną, Pilypą ir Natanaelį, taip pat Tomą, kuris, kaip ir Judas, buvo Jono Krikštytojo mokinys. Taip pat išsirinko muitininką Matą, Alfiejaus sūnų Jokūbą, Tadą, Simoną Kananietį ir galiausiai Judą Iskarijotą. žr. Mt 10, 1–4; Mk 3, 13–19; Lk 6, 12–16; [xv]

31. Jėzus pakeitė Simono vardą į Petrą norėdamas pabrėžti, kad skiria jį savo mokinių vadovu.

32. Petro vardas kilęs iš graikiško žodžio *petros*, reiškiančio uolą.

33. Judas dažnai prisimindavo, kaip Mokytojas girdavo Petrą už jo išmintį ir įžvalgumą, o kartą pasakė, kad Petras yra *uola, ant kurios jis pastatys savo Bažnyčią.* Mt 16, 18

34. Judui taip pat buvo rodomas palankumas. Kelis kartus būtent Judas reikalavo Jėzaus išsamiau paaiškinti savo mokymą, o kai prireikdavo, Judas imdavosi drąsių veiksmų savo Mokytojo naudai.

35. Išsirinkęs mokinius, Jėzus pasakė jiems, kad nuo šiol jiems bus suteikta galia *skelbti žodį, gydyti ligas ir išvarinėti demonus.*

žr. Mk 3, 13–15; Mt 10,1 Lk 9, 1–2

36. Be šių dvylikos vyrų, Jėzus surinko ir grupę moterų, kurios ištikimai sekė paskui jį nuo pat tarnybos pradžios.

37. Jos irgi paaukojo viską, kad galėtų sekti paskui jį.

38. Tarp šių moterų buvo Marija iš Magdalos kaimo, vadinama Marija Magdaliete; Erodo prievaizdo Chūzo žmona Joana, palikusi vyrą, kad galėtų tarnauti Jėzui, ir keletas kitų, norinčių remti tikslą, kuriuo tikėjo.

žr. Lk 8, 1–3

39. *Jos skyrė jiems savo laiką ir turtus.*

40. Nuo tos akimirkos iki tragiškos Jėzaus mirties dvylika mokinių ir ištikimosios moterys sekė paskui jį visur, kur tik jis ėjo vykdydamas savo šventą pareigą – tarnystę žmonėms.

JUDO

EVANGELIJA

9 SKYRIUS

Kai melsitės, sakykite šiuos žodžius

1. Jėzus su mokiniais nulipo nuo kalno ir pasuko Genezareto ežero link.

2. Kai pasiekė slėnį, ten jau buvo pasklidęs gandas, kad Jėzus ir jo mokiniai ilsėjosi ten, kalno aukštumoje, todėl jų jau laukė didžiulė minia.

3. Nors Jėzus dar nebuvo įžengęs į šventąjį Jeruzalės miestą, jo gyventojai, išgirdę gerąją žinią apie Jėzaus mokymą ir daugybę jo padarytų stebuklų, patys išėjo iš miesto jo pasitikti. Žmonės rinkosi iš visų Judėjos kraštų.

4. Kiti atvyko iš pakrantės miestų Tyro ir Sidono, o dar kiti atkeliavo net iš Užjordanės Dekapolio.

5. Vieni atėjo pasiklausyti jo pamokslų, kiti, ligų išvarginti, tikėjosi, kad jis pagydys juos.

6. Jėzus vaikščiojo po didelę minią ir pagydė kelis, apsėstus netyrųjų dvasių.

7. Daugelis kitų kantriai laukė tikėdamiesi prisiliesti prie jo drabužio, nes visi aiškiai matė, kad iš Jėzaus sklinda galia ir gerumas. Jis suteikia sveikatą ir jėgas kiekvienam, prie ko prisiliečia.

8. Viena moteris jau dvylika metų sirgo kraujoplūdžiu. Ji tikėjo, kad *jei palytės jo drabužį – išgis. Kai minia priartėjo, ji pasilenkė ir palietė jo apsiausto kraštą. Tą pačią akimirką ji pagijo.*

9. Jėzus sustojo ir paklausė: *Kas prisilietė prie mano apsiausto?* Mokiniai nesuprato, ką jis turi galvoje, ir priminė Jėzui, kad minia supa jį iš visų pusių.

10. Jėzus vėl paklausė: *Kas prisilietė prie mano apsiausto?*

11. Moteris išėjo į priekį išsigandusi ir virpėdama, kad Jėzus supyko, nes prisiliesdama ji galėjo jį sutepti.

12. Ji parpuolė ant kelių, nulenkė galvą ir prisipažino.

žr. Mk 5, 25–34; Mt 9, 20–22; Lk 8, 43–48
13. Jėzus tarė jai: *Dukra, tavo tikėjimas išgelbėjo tave, eik rami ir būk išgijusi iš savo ligos.*

14. Dar daugiau žmonių apsupo Jėzų. Nebegalėdamas pajudėti, jis surinko aplink save mokinius, pakėlė akis į dangų ir kreipėsi į didžiulę minią, susirinkusią klausytis jo pamokslo.

15. Jėzus taip jiems sakė:

Palaiminti jūs, vargdieniai, nes jūsų yra Dievo karalystė.

Palaiminti, kurie dabar alkstate, nes būsite pasotinti.

Palaiminti, kurie dabar verkiate, nes juoksitės.

Palaiminti esate, kai žmonės jūsų nekenčia, atstumia ir nie-
Lk 6, 20–23 *kina, nes jūsų laukia gausus atlygis danguje.*

16. Išgirdusi Jėzaus duodamus pažadus, minia garsiai šaukė, nes pradėjo tikėti, kad tarp jų yra ilgai lauktasis Mesijas.

17. Jėzus palaukė, kol jie nurimo. Jis stebėjo minią ir suprato, kad tarp žmonių yra keli, kurie mėgina sukurstyti juos prieštarauti, nes, anot jų, tokius pažadus gali duoti tik Dievas, o ne žmogus, laikomas nusidėjėliu ir piktžodžiautoju. Tačiau tokių buvo mažuma.

18. Kai susirinkusieji pagaliau nutilo, Jėzus toliau dalijo jiems Dievo pažadus:

Vargas jums, turtuoliai,
nes jūs jau atsiėmėte savo paguodą.

Vargas jums, kurie dabar sotūs,
nes būsite alkani.
Vargas jums, kurie dabar juokiatės,
nes jūs liūdėsite ir verksite.
Vargas jums, kai visi žmonės jus giria,
nes ir jų protėviai lygiai taip gyrė netikrus pranašus. [xvi]

19. Šie žodžiai sukėlė dar didesnį nesutarimą tarp minios, ir Judas matė, kaip keli pasipiktinę išėjo.

20. Jėzus palaukė, kol bruzdesys nurims, ir paprašė mokinių surinkti arčiau jo tuos, kurie dar nori klausytis jo žodžių.

21. Jėzus atsisėdo ant žemės ir, rodydamas didžiulę užuojautą ir supratimą, ėmė skelbti Gerąją Naujieną apie ateinančią Dievo karalystę. *žr.* Mk 1, 14–15; Mt 4, 12–17

22. Judas verkė, kai Jėzus kalbėjo miniai: *Lengva mylėti tuos, kurie jus myli, bet jūs mylėkite nedėkinguosius ir piktuosius. Būkite tokie gailestingi, kaip jūsų dangiškasis Tėvas yra gailestingas.* *žr.* Lk 6, 33–36; Mt 5, 46–48

23. Jėzus toliau aiškino žmonėms, kad negalima smerkti savo artimo, nes ir tarp jų nėra nė vieno be nuodėmės: *Kas mes esame, kad teistume kitus?*

24. Jėzui kalbant, Judas vis kartojo jo žodžius, nes norėjo perduoti juos tiems, kurie negalėjo girdėti Mokytojo: *Kodėl gi matai krislą savo brolio akyje, o nepastebi rąsto savojoje?! Veidmainy, pirmiau išritink rąstą iš savo akies, o tada pažiūrėsi, kaip iš brolio akies išimti krislelį.* *žr.* Lk 6, 41–42; Mt 7, 3, 5

25. Visus sujaudino tokia išmintinga ir užjaučianti kalba, rodanti, kokia gera ir autoritetinga buvo Jėzaus tarnyba.

26. Tada Jėzus pasakė jiems palyginimą: *Nėra gero medžio, kuris megztų blogus vaisius, nei vėl netikusio, kuris megztų ge-*

žr. Lk 6, 43–45; Mt 12, 33–35

rus vaisius. Taip ir mes: geras žmogus iš gero savo širdies lobyno ima gera, o blogasis iš blogo lobyno ima bloga.

27. Judas, girdėdamas tuos žodžius, šnibždėjo savo bičiuliams mokiniams: „Iš šio vyro sklinda tik gerumas ir gailestis tiems, kurie jo siekia ir paliečia jį. Mums pasisekė, kad radome savo Rabį ir Mokytoją."

28. Jėzus, išgirdęs Judo žodžius, atsigręžė į kitus mokinius ir tarė: *Kam vadinate mane Mokytoju, jei nevykdote mano žodžių. Kiekvienas iš jūsų panašus į namą statantį žmogų, dedantį pamatus ant uolos. Užėjus potvyniui, jo namas liko saugus, nes buvo gerai pastatytas. Bet jeigu jūs vadinate mane Mokytoju ir nedarote, ką sakau, tai statote namą ant smėlio. Vanduo tikrai jį paplaus, ir jis sugrius. Gerai apmąstykite šiuos žodžius, nes jūsų viltys baigsis nusivylimu. Būkite tokie tobuli, kaip jūsų dangiškasis Tėvas yra tobulas.*

žr. Lk 6, 46–49; Mt 5, 48

29. Ištaręs šiuos žodžius, jis atsistojo ir nuėjo į minią, palaimino tuos, kurie buvo likę jo klausytis, liepė jiems skirstytis ir eiti namo.

30. Jiems išėjus, jis tęsė kelionę Genezareto ežero pakrante.

31. Judas sekė paskui Mokytoją kartu su kitais mokiniais.

32. Kiek paėjėjus, Judas drąsiai paklausė Jėzaus: „Kas tavo Tėvas?"

33. Jėzus atsakė: *Mano Tėvas yra danguje.*

34. Judas vėl paklausė: „Ar kalbėjaisi su Tėvu, kai meldeisi ant kalno?"

35. Jėzus atsigręžė į Judą ir atsakė: „Taip, meldžiausi savo Tėvui danguje."

žr. Lk 11, 1–2

36. „Mokytojau, išmokyk mus melstis savo Tėvui."

37. Jėzus nusišypsojo, atsigręžė į kitus mokinius ir tarė jums:

Kai melsitės, sakykite:

Tėve, teesie šventas tavo vardas.
Teateinie tavo karalystė.
Kasdienės mūsų duonos duok mums kasdien
ir atleisk mums mūsų kaltes,
nes ir mes atleidžiame kiekvienam,
kuris mums kaltas.
Neapleisk mūsų ir saugok,
kai ateis paskutinioji atpildo diena.

žr. Lk 11, 1–4 [xvii]

38. Mokiniai kartojo šiuos žodžius kas valandą ir kas dieną, kad įsimintų Jėzaus išmokytą maldą ir galėtų perduoti ją iš kartos į kartą.

EVANGELIJA

10 SKYRIUS

Duokite jiems pavalgyti

1. Kai Jėzus išmokė mokinius melstis, jie toliau keliavo į Kafarnaumą.

2. Kai Mokytojas įėjo į miestą, Judas nustebo ir išsigando matydamas, kad kelią jiems pastojo šimtininkas.

3. Jis tarė: *Mano tarnas guli namie paralyžiuotas ir baisiai kankinasi.*

4. Jėzus jam atsakė: *Einu išgydysiu jį.*

5. Šimtininkas pasakė: *Tik tark žodį, ir mano tarnas pasveiks. Juk ir aš, pats būdamas valdinys, turiu sau pavaldžių kareivių. Sakau jam eiti, ir jis eina, sakau ateiti, ir jis ateina. Todėl jis pasveiks tau paliepus.*

6. Jėzus tarė: *Grįžk į savo namus ir rasi tarną jau pasveikusį. Ir tą pačią valandą tarnas pagijo.*

žr. Mt 8, 5–13; Lk 7, 1–10

7. Jėzus atsigręžė į mokinius ir taip kalbėjo: *Iš tiesų sakau jums: niekur Izraelyje neradau tokio tikėjimo!*

8. Nors Jėzus buvo liepęs miniai skirstytis ir grįžti namo, kur tik jis pasisuko, žmonių vis daugėjo.

Mk 6, 37; Mt 14, 16; Lk 9, 13

9. Žmonės buvo pavargę ir alkani, o Jėzus toliau vaikščiojo minioje užjausdamas ir gailėdamas jų. Jis atsigręžė į Petrą ir tarė: *Duokite jiems pavalgyti.*

10. Judas norėjo pasakyti Mokytojui, kad maisto užteks tik artimiausiems pasekėjams. Jie apsupti iš visų pusių, o už jų – tik

Genezareto ežeras, todėl Jėzus turėtų dar kartą paraginti juos grįžti namo.

11. Petras taip pat nesuprato Mokytojo pageidavimo ir įspėjo Jėzų: *Turime tik penkis kepaliukus ir dvi žuvis.*

12. Tada Jėzus pasakė mokiniams: *Gaila man minios, nes jau tris dienas žmonės pasilieka su manimi ir neturi ko valgyti. Jei paleisiu juos namo, jie nusilps kelyje, o kai kurie gal neištvers. Atminkite, kad tie, kurie atėjo iš Tyro, Sidono ir Dekapolio, yra toli nuo savo namų.* *žr.* Mk 8, 1–3; Mt 15, 32

13. Velykų šventė buvo nebetoli, o tuo metų laiku ant žemės auga vešli žolė.

14. Jėzus liepė susodinti žmones taip, kaip darė Mozė ruošdamas Izraelio tautą išėjimui iš Egipto nelaisvės. Iš 18, 21–25; Sk 31, 14; Įst 1, 15

15. Minioje buvo apie penkis tūkstančius žmonių, ir jie visi susirinko aplink Jėzų laukti nurodymų. *Bendruomenės taisyklės* [Kumrano raštai 1] 2, 21–23; *Religinės bendruomenės taisyklės* [Kumrano raštai 1] 1, 14, 15; 28, 29; *Karo taisyklės* [Kumrano raštai 1] 4, 1–5; 16, 17 [xviii]

16. Judas prisiminė, kad žmonės, Kumrane laukiantys Mesijo atėjimo, kaip Dievo išrinktieji buvo susiskirstę grupėmis po tūkstantį, po šimtą, po penkiasdešimt ir po dešimt.

17. Judas žinojo apie šį senovinį Kumrano esenų paprotį ir pradėjo tvarkyti minią, kaip Jėzus buvo liepęs.

18. Kai užduotis buvo įvykdyta, Jėzus ėmė duonos kepaliukus, kėlė į dangų akis ir dėkojo.

19. Paskui mokiniams liepė imti kepaliukus, laužyti juos ir dalyti miniai.

20. Judas ir kiti mokiniai ėjo pro tvarkingas eiles ir maitino kiekvieną pagal poreikį, o kai grįžę išdalijo žuvį, niekas neliko alkanas.

21. Kai visi pavalgė, Jėzus liepė Petrui: *Tegu mokiniai surenka nulikusius gabalėlius, kad niekas nepražūtų.* *žr.* Jn 6, 12; Mk 6, 43; 8, 8; Lk 9, 17

22. Mokiniai paklausė ir pririnko dvylika pintinių nulikusių gabalėlių.

23. Judas du kartus skaičiavo pintines, nes niekaip negalėjo patikėti, kad jie pamaitino penkis tūkstančius žmonių ir dar surinko tiek maisto likučių.

24. Mokiniams renkant maistą, Judas priminė Petrui senąjį Dievo pažadą Mozei: *Išugdysiu jiems pranašą iš jų giminių.*

Įst 18, 18

25. Petras persakė šią gerą žinią kitiems mokiniams, ir jie visi pradėjo pasakoti susirinkusiems, kad tarp jų yra ilgai lauktasis, Mozės pažadėtasis pranašas.

26. Jėzaus parodytas stebuklas dalijant duoną ir žuvį, kad būtų pamaitinti visi susirinkę Genezareto ežero pakrantėje, suteikė viltį daugeliui pamaldžių žydų, laukiančių Mozės pažado išsipildymo: *Atėjo metas, kai mana kaip dovana vėl byrės iš aukštybių, jie maitinsis ja visus tuos metus, nes jis yra tie, kurie atėjo įtvirtinti šį laikmetį.*

tata iš nebiblinio žydų dokumento

27. Daugelis tų, kurie buvo atėję tik pamatyti stebuklo, įtikėjo, kad Dievo pažadas pildosi per Jėzų.

28. Kai mokiniai paskleidė žinią, minioje pasigirdo murmesys, kuris netrukus išaugo į garsius šūksnius, sklindančius iš lūpų į lūpas, iš grupės į grupę, nes daugelis patikėjo: *Jis tikrai yra tas pranašas, kuris turi ateiti į pasaulį. Paremkime jį ir paskelbkime savo Karaliumi.*

žr. Jn 6, 14–15

29. Kuo ilgiau Judas klausėsi šitų šūksnių, tuo labiau jį ėmė baimė. Jis priminė mokiniams, kad romėnai yra įsakę nužudyti kiekvieną, kurį Izraelio žmonės paskelbs pranašu.

30. Jis siūlė Jėzui liepti miniai skirstytis, nes manė, kad netinka nei laikas, nei vieta skelbti jį karaliumi Mesiju.

31. Kai Galilėjoje iškilo toks asmuo kaip Teudas, romėnai nužudė šį apsimetėlį mesiją kartu su jo pasekėjais. *žr.* Apd 5, 36–37

32. Bet Jėzaus gailestingumas buvo beribis. Jis paliepė: *Išdalykite dvylika pintinių maisto miniai, kad grįždami namo nesijaustų alkani ir nenusilptų kelyje.* *žr.* Mk 8, 1–3; Mt 15, 32

33. Kai mokiniai įvykdė jo nurodymą, Petras priminė Mokytojui, kad laikas tęsti kelionę.

34. Jie ėjo į šiaurę, bet neužsuko nė į vieną miestą, nes bijojo, kad Jėzus surinks dideles minias ir taip apsunkins savo kelionę.

35. Eidami dulkėtais keliais mokiniai kalbėjosi tarpusavyje apie duonos ir žuvų stebuklą, kuris, Judo nuomone, rodė Dievo pažadų išsipildymą.

36. Petras ir kiti mokiniai dabar jau patikėjo, kad jie yra išrinktieji ir toji akimirka jau atėjo.

37. Bet Jėzus ir toliau primindavo mokiniams nesikreipti į jį „Mokytojau" ir nevadinti jo Mesiju.

EVANGELIJA

11 SKYRIUS

Kuo žmonės mane laiko?

Mk 8, 27; Mt 16, 13; Lk 9, 18

1. Kai mokiniai ilsėjosi Pilypo Cezarėjoje, Jėzus paklausė Petro: *Kuo žmonės mane laiko?*

2. Petras nežinojo, kaip atsakyti. Daugelis mokinių laikė Jėzų Mesiju, bet ne visi buvo tuo įtikėję.

3. Penkių tūkstančių pamaitinimo stebuklas ir kiti ženklai kai kuriems buvo pakankamas įrodymas, kad Jėzus pateisino viltis nusprendusiųjų sekti paskui jį.

4. Tačiau Petras priminė mokiniams, kad jie neturėtų laikyti Jėzaus Mesiju, todėl dvejojo dėl to, ką Petras, atsižvelgdamas į to meto politinę padėtį Pilypo Cezarėjoje, turėtų atsakyti į Jėzaus klausimą. [xx]

5. Judas pateikė savo pasiūlymą. Kai Petras atsakinės į Jėzaus klausimą: „Kuo žmonės mane laiko?“, jis turi sakyti: *Vieni laiko tave Jonu Krikštytoju, kiti – Eliju, atsiųstu prieš Mesiją. Daugelis tiki, kad tu esi labai seniai Mozės pažadėtasis pranašas.*

žr. Mk 8, 28; Mt 16, 14; Lk 9, 19

6. Judas priminė Petrui, kad daug žydų jau pripažino artimą sąsają tarp Jono Krikštytojo ir Elijo. Jonas rengėsi, valgė ir gyveno kaip Elijas, todėl Jėzus tiesiog pildo Malachijo pranašystę: *Štai atsiųsiu jums pranašą Eliją prieš didžiąją ir baisiąją Viešpaties atėjimo dieną.*

žr. Mal 3, 23

7. Kiti mokiniai sutiko, kad Petras šitaip ir turi atsakyti į Jė-

zaus klausimą: *Kuo žmonės mane laiko?*, nes nė vienas iš jų netikėjo, kad Jonas Krikštytojas arba Elijas galėjo būti Mesijas.

8. Judas priminė jiems ir Toros pažadą: *Išugdysiu pranašą iš jūsų giminės.* Įst 18, 18

9. Nors daugelis mokinių jau tikėjo, kad Jėzus yra tas lauktasis Mesijas, bet Galilėjoje buvo ir tokių, ypač tarp seniūnų, kurie atsisakė pripažinti Jėzų pranašu.

10. Rašto aiškintojai ir fariziejai skatino savo tikinčiuosius nieko nepripažinti, ką skelbia Jėzus, ir pastaruoju metu susidėjo su erodininkais regzti plano jam pražudyti.

11. Nors Jėzus ir parodė daugybę stebuklų ir buvo tarp žmonių, net jo pasekėjų gretose buvo tokių, kurie vis tiek nenorėjo tikėti, kad paprastas dailidės sūnus iš Nazareto galėtų būti Mesijas.

12. Jie ir toliau kalbėjo: *Ar iš Nazareto gali būti kas gero?!* Jn 1, 46

13. Kitus girdėjo sakant: *Patyrinėk ir pamatysi, kad joks pranašas nebuvo kilęs iš Galilėjos.* Jn 7, 52

14. Dar labiau juos atkalbėjo seniūnų skleidžiamas gandas, esą Jėzus pradėtas nuodėmėje.

15. Fariziejai ir Izraelio religijos vyresnieji laikėsi tradicinio tikėjimo: *Mes nesame pavainikiai ir turime vieną Tėvą – Dievą.* Jn 8, 41

16. Kai Petras atsakė į klausimą: *Kuo žmonės mane laiko?*, Jėzus tuoj pat paklausė: *Kuo jūs mane laikote?*

17. Petras, stačiokiškas ir kartais nekantrus žmogus, nebemokėjo slėpti savo jausmų ir atsakė šitaip: *Mes tikime, kad tu esi Mesijas.*

18. *Niekam apie tai nekalbėkite,* – sudraudė Jėzus savo mokinius, – *net tarpusavyje.* Mk 8, 29–30; Mt 16, 15–20; Lk 9, 20–21

19. Judas nusiminė dėl šių žodžių, bet laikėsi minties, kad Jėzus nepaneigė esąs Mesijas.

20. Tačiau nė vienas iš jų nebuvo pasirengęs išgirsti kitą Jėzaus pareiškimą: *Reikia, kad Žmogaus Sūnus daug kentėtų ir būtų seniūnų, fariziejų ir aukštųjų kunigų atmestas.*

žr. Mk 8, 31; Mt 16, 21–22; Lk 9, 22

21. Judas negalėjo suprasti, kodėl Jėzus vadina save Žmogaus Sūnumi. Jis neprisiminė, kad būtų girdėjęs Mokytoją šitaip save vadinant, ir tie žodžiai prieštaravo viskam, kuo Judas tikėjo.

22. Judas paklausė kitų mokinių, ar jie kada girdėjo, kad Jėzus vadintų save Žmogaus Sūnumi. Petras ir Jokūbas patvirtino girdėję jį taip sakant tarnybos pradžioje, kai Jėzus rodydavo stebuklą arba kai *aiškindavo, kokia galia jis atleidžia žemėje nuodėmes, arba kai kalbėjo apie savo pirmumą prieš šabą.*

žr. Mk 2, 10, 28 [xxi]

23. Judas kurį laiką svarstė šią dilemą, bet tada prisiminė pranašo Ezekielio žodžius, kuris vartojo vardą Žmogaus Sūnus, norėdamas pabrėžti skirtumą tarp mirtingo pranašo ir Dievo, visada atlaidaus žmogaus silpnybėms.

24. Judas nusprendė, kad Mokytojas tikriausiai turi galvoje Ezekielį, skelbusį, kad Izraelio Dievas pasirinko jį, paprastą mirtingąjį, atnešti į žemę Jo karalystę.

25. Judas taip gerai išmanė Raštą, kad galėjo priminti mokiniams kitą svarbią pastraipą iš pranašo Danieliaus knygos.

26. Danielius sapnavo, kad iš jūros išlindo daug pabaisų, pasirengusių viską naikinti. Judo nuomone, tai simbolizavo Romos imperiją, naikinančią gyvybes, tikėjimą ir religinius Izraelio papročius.

27. Judas prisiminė, kad simbolinės pabaisos vėliau buvo pašauktos į Dievo teismą, kurį Danielius apibūdino kaip *seniausius laikus*, ir ten jos galiausiai buvo nugalėtos ir sunaikintos.

28. Judas žodis žodin pakartojo svarbiąją pastraipą iš Danielius knygos: *Vis stebėdamas nakties regėjimus, mačiau tarsi žmogaus sūnų, ateinantį dangaus debesimis. Jis priėjo prie Amžinojo, ir buvo jam pristatytas. Jam buvo duota valdžia ir garbė, ir karalystė, idant jam tarnautų visų kalbų tautos ir gentys. Jo valdžia yra amžina valdžia, tverianti amžinai, jo karalystė niekad nebus sunaikinta.* Dan 7, 13–14

29. Nors Judui dabar atrodė, kad jis supranta, kodėl Jėzus pasivadino Žmogaus Sūnumi, jis suglumo, kai vėliau Mokytojas įspėjo savo mokinius: *Žmogaus Sūnus bus Jeruzalėje nužudytas, bet po trijų dienų prisikels.* žr. Mk 8, 31; Mt 16, 21; Lk 9, 22

30. Petras, pirmą kartą išgirdęs tuos žodžius, tvirtai pasakė: „Mokytojau, nenorime lydėti tavęs į Jeruzalę, jei tave tai pražudys."

31. Daug kitų rašė apie tai, kas įvyko paskui, bet Judas niekada nepamiršo Jėzaus žodžių ir gerai suprato jų reikšmę.

32. Jėzus nepalaimino Petro, kaip rašė ankstesnės evangelijos, kai sakė: *Eik šalin, šėtone, nes mąstai ne Dievo, o žmonių mintimis!*

33. Jėzaus žodžiai *„Eik šalin"* tik priminė mokiniams apie jų pašaukimą. Kai Jėzus atsirado jų gyvenime ir pasakė: *Sekite paskui mane,* Judas suprato, kad jie turi eiti paskui jį, nes jis yra jų Mokytojas.

34. Jėzus liepė mokiniams sekti paskui jį neklausinėjant, kur

tas kelias ves, nors jis turėjo žinoti, kad jie nesupras, kodėl jis šitaip liepia.

35. Judas tiksliai suprato ir tai, ką Jėzus norėjo pasakyti, jiems esant ištardamas žodį *šėtonas.*

36. Aramėjų kalba, kuria Jėzus kalbėjo savo pasekėjams, žodis *satana* reiškia kliuvinį arba asmenį, prieštaraujantį Dievo
[xxii] valiai.

37. Todėl, kai Jėzus pasakė: *Eik šalin, šėtone,* Judas suprato, kad jo žodžiai štai ką reiškė: *Jūs esate kliuvinys mano kelyje, trukdote*
žr. *man vykdyti dangiškąją Dievo valią, nes jūsų noras yra tik pildyti*
Mk 8, 33; Mt 16, 17–23 *žmonijos troškimus ir jūs visai nesuprantate Dievo valios.*

38. Visą naktį mokiniai ginčijosi dėl tikrosios Jėzaus žodžių prasmės, ypač dėl jo pranašystės apie būsimąją kelionę į Jeruzalę, kur jis turės kentėti ir mirti, o trečią dieną prisikels ir patvirtins Žmogaus Sūnaus atėjimą.

39. Kad ir kiek Judas ieškojo, Toroje jis nerado nė vienos pastraipos, kuri sietų kančią, mirtį ir Izraelio viltis sulaukti Mesijo išsipildymo. Jėzaus žodžiai sukėlė jam nerimą.

40. Kai išaušo rytas, Jėzus sukvietė mokinius.

41. Jėzus iškilmingai kreipėsi į juos sakydamas: *Mano laikas*
žr. Lk 9, 51 *artėja. Nukreipkime savo veidus į Jeruzalę.*

42. Nė žodžio netarę mokiniai kaip vienas atsistojo ir nusekė paskui Jėzų, kuris pradėjo eiti žemyn Hermono kalno šlaitu į slėnį Jeruzalės link.

43. Visi mokiniai suprato, kad Mesijas turės įžengti į Šventąjį miestą, jei norės reikalauti Dovydo sosto. Tačiau baimė neišnyko.

44. Jei Jėzus nebūtų jų įspėjęs, kad turės kentėti ir mirti, jie būtų mielai ėję su juo kupinomis džiaugsmo širdimis.

45. Tuo metu Judas vis dar norėjo tikėti, kad jie pradeda kelionę, kuri baigsis Jėzaus karūnavimu, ir jei tam prireiktų jo paties gyvybės, jis mielai ją paaukotų.

JUDO

EVANGELIJA

12 SKYRIUS

Žmogaus Sūnus atėjo ne naikinti

1. Prieš išeinant į Jeruzalę, Petras padalijo mokiniams užduotis.

2. Atsižvelgiant į vaidmenį, kurį Judas suvaidino maitinant penkis tūkstančius žmonių, jam buvo patikėtos iždininko pareigos.

3. Jis turėjo rūpintis, kad Jėzus, mokiniai ir pasekėjos moterys turėtų maisto, drabužių ir pastogę nakčiai.

4. Kelionė nuo Hermono kalno iki Jeruzalės turėjo būti įtempta ir sunki, trukti kelias dienas. Nors jie gyveno kukliai, Judas suprato, kad pakeliui jiems prireiks nemažai pagalbos, jei jie norės įžengti į Šventąjį miestą deramai pasirengę, ir kad jų Mokytojas galėtų teisėtai pasivadinti lauktuoju Mesiju, Izraelio karaliumi.

5. Judas taip pat žinojo, kad ilgoje kelionėje iš Galilėjos į Jeruzalę jiems teks pereiti priešiškas žemes, ypač įėjus į Samariją,
žr. Jn 4, 9 *mat samariečiai nebendrauja su žydu.*

6. Padėtis pasikeistų, jei Mokytojas būtų valdingesnis su tais, kurie yra kliuvinys jo kelyje.

7. Judas turėjo galvoti ir apie tai, jog kelyje į Jeruzalę juos tikriausiai gali užpulti plėšikai.

8. Ten siautėjo gaujos nusivylusių vyrų, nebeišgalinčių sumokėti nepakeliamų mokesčių Romos valdžiai. Jie paliko savo

miestus ir kaimus, išbėgo į kalnus, gyveno olose, apiplėšinėjo keliaujančius svetimšalius ir net žudė juos.

9. Judas baiminosi, kad Mokytojas norės išvengti tokių susidūrimų ir pasirinks ilgesnį, saugesnį kelią persikelti per Jordano upę ir įeiti į Judėją iš pietų.

10. Bet iškeliavus netrukus paaiškėjo, kad Jėzus pasirinko tiesesnį kelią, ir Judo širdis prisipildė vilties.

11. Jo galva, šis sprendimas reiškė, kad pakeliui Jėzus nori surinkti didelę kariuomenę, ir taip įžengęs į Šventąjį miestą jis galės nedelsdamas primesti savo valdžią tiems, kas juo netiki.

12. Kai jie prisiartino prie Samarijos, Jokūbas ir jo brolis Jonas buvo nusiųsti paskelbti apie Jėzaus atėjimą.

13. Bet abu broliai labai nusivylė, kai pirmojo kaimelio, į kurį jie įėjo, gyventojams nelabai rūpėjo pasveikinti pas juos ateinantį Jėzų.

14. Samariečiai nenorėjo supykdyti romėnų, kad paskui jų kaimas nebūtų sulygintas su žeme už tai, jog jie priglaudė netikrą pranašą ir jo pasekėjus.

15. Jokūbas ir Jonas grįžo pas Jėzų ir paprašė jo nubausti samariečius už jų netikėjimą. *Viešpatie, ar nori, kad ugnis kristų iš dangaus ir juos sunaikintų, kaip darė Elijas?* žr. Lk 9, 54

16. Jėzaus atsakymas juos nuvylė: *Žmogaus Sūnus atėjo ne naikinti jų, bet gelbėti,* ir jie pasuko į kitą kaimą. žr. Lk 9, 55–56

17. Judas pritarė Jokūbo ir Jono sprendimui ir pradėjo dar labiau baimintis to, kas gali įvykti, kai jie įžengs į Jeruzalę.

18. Kiti mokiniai nedvejodami vykdė Mokytojo paliepimus, aplenkė samariečių kaimą ir taip išvengė susidūrimo su jo gyventojais.

19. Nedidelis būrelis žmonių išėjo iš kaimo prisidėti prie Jėzaus, bet jų buvo tik keli.

20. Tą vakarą, kol kiti valgė ir ilsėjosi, Jėzus pasitraukė į šalį ir pasinėrė į ramią, gilią maldą.

21. Kai Judas atsiklaupė šalia Mokytojo, jis išgirdo, kaip Jėzus
[xxiii] ištarė žodį *Abba*.

22. Judas dar tvirčiau patikėjo, kad Jėzus tikrai yra Dievo sūnus, nors jis vis dar negalėjo suprasti, kodėl Mokytojas ir toliau vadina save *Žmogaus Sūnumi*.

23. Kodėl Jėzus pranašauja, kad jis mirs įžengęs į Jeruzalę, po trijų dienų prisikels, pasirodys savo pasekėjams ir tik tada užims vietą Dievo dešinėje?

24. Judas meldėsi, kad Dievas suteiktų Jėzui galių nuversti priešus Jeruzalėje ir pasiskelbti Izraelio karaliumi iš Dovydo giminės.

JUDO

EVANGELIJA

13 SKYRIUS

Imk kryžių ir sek paskui mane

1. Kai kitą rytą patekėjo saulė, Jėzus ir jo pagausėjusi grupė tęsė kelionę į pietus, į Jeruzalę.

2. Kai jie įėjo į Enono miestą, juos pasitiko didelė minia žmonių, norinčių sekti paskui Jėzų jo triumfo žygyje.

3. Tarp susirinkusiųjų buvo vienas turtingas jaunuolis, turėjęs kelias lygas žemės, didžiules bandas ir pilnus namus tarnų.

4. Judas jam prisistatė.

5. Turtingasis jaunuolis leido suprasti, kad jeigu Jėzus skirs jam svarbias pareigas, kai taps Izraelio karaliumi, jis mielai paaukos visą savo turtą ir eis su juo.

6. Judas, suprasdamas, kaip turtingasis jaunuolis galėtų padėti jų tikslui, nuvedė jį tiesiai pas Mokytoją, kuris sutiko jį išskėstomis rankomis.

7. Jaunuolis, padrąsintas tokio Jėzaus gesto, paklausė: *Gerasis Mokytojau, ar ketini įtvirtinti Izraelyje Dievo karalystę?*

8. Jėzus nusišypsojo: *Kam vadini mane geru? Niekas nėra geras, tik vienas Dievas.* Mk 10, 18; Lk 18, 19

9. Judas liko patenkintas Mokytojo atsakymu, nes, būdamas dievobaimingas žydas, jis nenorėjo, kaip kai kurie graikai, vadinti Jėzaus Dievu. Šitaip tikras Izraelio sūnus negali elgtis. Yra tik vienas Dievas, Jahvė, o Mesijas yra tik lauktasis Dievo pasiuntinys, bet ne Dievas.

10. Jaunuolis, atsakymo padrąsintas, tiesiai paklausė Jėzaus, ar galėtų tapti jo mokiniu.

11. Jėzus atsakė: *Taip, gali, bet prieš tai turi paklusti Dievo įsakymams.*

12. *Ar juos žinai?*

13. *Nežudyk. Nesvetimauk. Nevok. Melagingai neliudyk. Nesakyk netiesos. Gerbk savo tėvą ir motiną.*

14. Turtingasis jaunuolis sutriko, nes buvo išmokytas tikėti, kad dešimt įsakymų paliko Mozė: *Mokytojau, viso šito laikiausi nuo vaikystės.*

15. Jėzus nusišypsojo ir, supratęs, kad jis pamaldus žmogus, sutiko priimti jį mokiniu.

16. Jaunuolis buvo sukrėstas. Jis patikino Judą, kad nori visko atsisakyti ir sekti paskui Mokytoją.

17. Jėzus, tai girdėdamas, tarė: *Parduok visa, ką turi, ir išdalyk vargšams. Tai padaręs, turėsi lobį danguje. Tada imk kryžių ir sek paskui mane.*

žr. Mk 10, 21; Mt 19, 21; Lk 18, 22

18. Judas nusiminė. Jis suprato, kad jeigu Jėzus nori pasiskelbti lauktuoju Dovydo Sūnumi, Mesiju ir Izraelio karaliumi, to jis nepasieks kaip klajojantis pranašas, kuris atsisako tokios dosnios aukos. Dar blogiau, jis liepė turtingajam jaunuoliui parduoti visą savo turtą ir išdalyti vargšams, o tai nesiderino su geriausiais Izraelio papročiais.

19. Per visą Izraelio istoriją Dievo šlovė buvo matuojama pagal šalies turtą ir sėkmę.

20. Karaliaujant Dovydui, žydai buvo užėmę daug žemių, augino gausų derlių, bandos buvo didžiulės. Taip buvo todėl, kad miestą valdė galingas karalius, jį gerbė ir jo bijojo kaimyninės šalys.

21. Judas buvo išmokytas tikėti, kad Izraelis tuo metu palaikė tvirtą ryšį su Dievu. Jis neabejojo ir laukė, kad Jėzus atkurs aną pavydėtiną padėtį.

22. Juk Saliamonas giedojo pagyras didžiajam karaliui:

Tegyvuoja karalius!
Tebūna jam atiduotas Šebos auksas;
už jį turi būti visuomet meldžiamasi,
visą dieną reikia prašyti jam palaiminimo.
Tebūna kraštas pertekęs grūdų;
pasėliai tevilnija ant kalnų viršūnių;
tebūna krašto derlius lyg Libano;
žmonių teprisipildo miestai
lyg laukai žolės.
Tebūna amžinas karaliaus vardas;
Jo garsas tetveria ilgai,
kaip saulė.
Tebūna juo palaiminti
visi žmonės,
teskelbia jį laimingu visos tautos. Ps 72, 15–17

23. Judas nusiminė, kai turtingasis jaunuolis išėjo.

24. Jaunuolis pasakė tik šiuos žodžius: *Pasirinkote sekti paskui pavojingą žmogų. Jis nuves daugelį Izraelyje į nupuolimą.* žr. Lk 2, 34

JUDO

EVANGELIJA

14 SKYRIUS

Esate mažatikiai

1. Kai apdriskęs Jėzaus pasekėjų būrys judėjo į pietus Jericho link, Judas įspėjo Petrą, kad iždas senka ir apie tai reikia pasakyti Mokytojui.

2. Petras atsisakė perduoti tokią blogą žinią ir liepė Judui neklausinėjant vykdyti Mokytojo paliepimus.

3. Nors Judas buvo nusiminęs, jo nuotaika pakilo dar kartą, kai prie Jėzaus priėjo vienas geros širdies pamaldus Rašto žinovas, patyręs Izraelio įstatymų aiškintojas. Jis tarė Jėzui: *Mokytojau, aš seksiu paskui tave, kur tik tu eisi!*

žr. Mt 8, 19–20; Lk 9, 57–58

4. Bet Jėzus atsakė: *Lapės turi urvus, padangių sparnuočiai – lizdus, o Žmogaus Sūnus neturi kur galvos priglausti.*

5. Rašto aiškintojas nesuprato, ką Jėzus turėjo galvoje sakydamas „Žmogaus Sūnus", ir išėjo.

6. Kitas atėjo pas Jėzų ir prašė: *Noriu sekti paskui tave, bet pirmiau leisk man sugrįžti į Galilėją ir palaidoti tėvą.*

žr. Mt 8, 21–22

7. Judas nustebo, kai Mokytojas atsakė: *Sek paskui mane ir palik mirusiems laidoti savo numirėlius.*

8. Visi, girdėję šiuos žodžius, žinojo, kad palaidoti tėvą yra šventa kiekvieno Izraelio sūnaus pareiga, nes šeima yra žydų gyvenimo pagrindas, o tėvas yra jos galva.

9. Vyras paliko Jėzų ir iškeliavo į Galilėją.

10. Judas uždavė klausimą Petrui: „Ar tarp Dešimties įsaky-

mų, kuriuos Dievas perdavė Mozei ant Sinajaus kalno, nėra ir tokio: *Gerbk savo tėvą ir motiną, kad ilgai gyventumei krašte, kurį* VIEŠPATS, *tavo Dievas, tau skiria?*" Iš 20, 12

11. Bet Petras neatsakė jam, tik toliau aiškino mokiniams tikrąją Jėzaus įspėjimo *eik šalin, šėtone* prasmę, o Judą apėmė dar didesnė baimė.

12. Jėzus, žinodamas mokinių mintis, surinko juos draugėn ir tarė: *Ko jūs tokie bailūs? Jūs esate mažatikiai.* žr. Mt 8, 26; Mk 4, 40–41; Lk 8, 25

13. Judas negalėjo suprasti, kodėl Jėzus taip juos bando. Ar jie tūkstantį kartų neįrodė savo atsidavimo? Ar kada abejojo jo galia?

14. Trečios dienos vakare Jėzus ir jo pasekėjai priėjo Taboro kalno atšlaitę ir ruošėsi nakties poilsiui. [xxiv]

15. Prieš ateinant šaltai nakčiai, Judas dalijo maistą ir antklodes, kai pastebėjo, kaip Jėzus pasivedė į šalį Petrą, Jokūbą ir Joną. žr. Mt 17, 1

16. Nieko nesakęs, visas ketvertas pradėjo kopti į kalną ilgu, stačiu šlaitu.

17. Judas ir kiti mokiniai užmigo ir neprabudo iki aušros, o tada pamatė Jėzų, vaikščiojantį tarp jų. Jis tarė: *Pailsėkime ilgiau prieš kitą kelionės dalį.* žr. Mk 6, 31

18. Judas pastebėjo, kad Petras, Jokūbas ir Jonas tarpusavyje šnibždasi.

19. Jis priėjo prie Petro ir paklausė: „Kas įvyko, kai buvote su Jėzumi ant kalno?"

20. Petras nepajėgė nuslėpti džiaugsmo ir, nors Mokytojas buvo liepęs nepasakoti apie tai, kas įvyko ant kalno, jis beveik nedvejodamas atsakė:

Mačiau ryškią šviesą, ir priešais mane atsirado Izraelio pra-

eities žmonės. Jie kalbėjosi su Jėzumi. Tada prasivėrė dangus ir nuskambėjo balsas: Šitas yra mano mylimasis Sūnus. Klausykite jo!

žr. Mk 9, 9–13; Mt 17, 9–11

21. Petras kalbėjo Judui: „Suprantu, kas mūsų laukia, kai įžengsime į Jeruzalę, ir dabar tikiu, kad jis prisikels."

22. Judas nuėjo nepaguostas. Jeigu Jėzus yra lauktasis Mesijas iš Dovydo šeimos, Izraelio karalius, kodėl jis žengia į Jeruzalę tik tam, kad būtų nužudytas ir po trijų dienų prisikeltų? Žydų įstatymuose nei rašyta, nei kalbėta apie tai, kad šitaip gali įvykti.

23. Tačiau Judui tapo aišku, kad mintis apie Jėzaus mirtį nebegąsdina nei Petro, nei Jokūbo ar Jono, kurie iš tiesų buvo apstulbinti to, ką matė naktį ant kalno.

24. Pirmą kartą Judas suabejojo, ar Jėzus, kuriuo jis taip tikėjo ir kuriam taip atsidavė, tikrai yra Mesijas, kurio Izraelis laukė.

25. Judas pasitraukė į nuošalią vietą nuo mokinių ir pats vienas svarstė.

žr. Mk 9, 31; Mt 17, 22–23; Lk 9, 44 [xxv]

26. Kai saulė pasiekė zenitą, Jėzus sustojo pailsėti ir susikvietė pasekėjus. Jis kreipėsi į juos šiais žodžiais: *Žmogaus Sūnus bus atiduotas į žmonių rankas ir jie nužudys jį, bet Dievas jo neapleis. Jis vėl gyvens su jumis anapus mirties.*

žr. Jn 1, 34–36

27. Judas mylėjo Mokytoją labiau už visus, o kai Jonas Krikštytojas paliudijo: *Šitas yra Dievo Sūnus, sekite paskui jį,* jis visiškai atsidavė Jėzaus tarnybai.

28. Bet Judas buvo ir pamaldus Izraelio sūnus, kuris tikėjo, kad Jėzus išpildys Izraelio išminčių pranašystes, o dabar jis baiminosi, kad šis Žmogaus Sūnus neketina drąsiai įžengti į Jeruzalę ir pareikalauti Dovydo sosto dėl Izraelio žmonių.

29. Judui skaudėjo širdį svarstant šį dalyką ir žinant, kad jeigu Jėzus ir toliau eis šiuo keliu, viskas bus prarasta. Romėnai vėl triumfuos ir kils pavojus Izraelio išlikimui.

JUDO

EVANGELIJA

15 SKYRIUS

Pasirinkote sekti paskui pavojingą žmogų

1. Jėzaus ir mokinių kelionė į Jeruzalę artėjo prie pabaigos.

2. Jie ketino naktį praleisti Jeriche prieš kopiant Judėjos kalvų šlaitais ir pagaliau įžengiant į Šventąjį miestą.

3. Jie įėjo pro Jericho vartus pavakare, kai prekiautojai jau uždarinėjo savo krautuvėles, o laukų darbininkai ruošėsi namo.

4. Jėzui einant gatvėmis, miestiečiai rinkosi aplink jį norėda-
[xxvi] mi pamatyti nepažįstamąjį iš Galilėjos.

5. Gandai apie naująjį pranašą, o gal net Mesiją, buvo pasiekę Jerichą prieš Jėzui pasirodant. Jericho gyventojai, kaip daugelis pamaldžių žydų, tikėjo, kad pagaliau atėjo tas, kuris išgelbės juos nuo Romos tironijos.

6. Jėzui toliau einant gatvėmis, vieni sustodavo paspoksoti į vyrą iš Nazareto, *kiti sveikino jį vadindami Mokytoju, Rabiu, net Mesiju, bet Jėzus ėjo neatsiliepdamas į minios šūksmus.*

7. Judas paliko Mokytoją ir išėjo ieškoti pastogės, kur Jėzus ir kiti mokiniai galėtų priglausti galvas nakčiai. Bet ieškojo veltui, nes bendroje kasoje nebeliko pakankamai pinigų susimokėti, jei dar norėtų nusipirkti ir maisto.

8. Judas grįžo tuščiomis ir rado Jėzų, apsuptą daugybės naujų pasekėjų ir iš lėto einantį Jericho gatvėmis.

9. Staiga nieko neįspėjęs Jėzus sustojo. Jis pažiūrėjo aukštyn

į šilkmedį ir pamatė Zachiejų, miesto muitininką, įsitaisiusį ant jo šakų.

10. Zachiejus buvo nedoras romėnų samdytas žmogus. *Žydai jį niekino ne tik už jo nedorumą, bet ir už žemą ūgį.*

11. Išsigandęs Zachiejus spoksojo žemyn į Jėzų. Minia nutilo ir laukė, kada Jėzus pasišaipys iš jo. Juk muitininkas pralobo būdamas romėnų tarnas, todėl dabar jį supo priešiškai nusiteikusi minia ir neleido jam pabėgti.

12. Minia pradėjo šūkaloti ir vėl nutilo tik tada, kai Jėzus pakėlė rankas sveikindamasis ir tarė: *Zachiejau, greit lipk žemyn! Šįvakar man reikia apsilankyti tavo namuose.*

13. Zachiejus skubiai nulipo ir priėjo prie Jėzaus, stovinčio minioje.

14. Judas negalėjo patikėti matydamas, kaip Jėzus apkabina žydų atstumtąjį žmogų. Dar blogiau, jis ketina nakvoti po šio vyro stogu.

15. Zachiejų taip paveikė Jėzaus gailestingumas, kad jis šitaip prabilo nustebusiai miniai: *Štai, Viešpatie, pusę savo turto atiduodu vargšams ir, jei ką nors nuskriaudžiau, grąžinsiu keturgubai.*

16. Miestiečiai sveikino jo pažadą garsiais šūksniais. Jie leido Zachiejui skubėti į namus ir įspėti tarnus, kad šįvakar pas jį svečiuosis Jėzus su savo mokiniais.

17. Judas negalėjo suprasti, kodėl Mokytojas turtingajam jaunuoliui liepė atsisakyti viso turto ir išdalyti jį vargšams, o Zachiejui leido pasilikti pusę.

18. Petras taip pat negalėjo paaiškinti. Jį irgi suglumino Jėzaus noras ilsėtis pas žmogų, pavarytą iš sinagogos už nusižengimus bendruomenei.

19. Jėzų supanti minia taip pat stebėjosi. Daugelis žiūrėjo tylėdami, kiti juokėsi, o dar kiti atgręžė jam nugaras.

20. Jėzus paliko juos ir nuėjo į Zachiejaus namus, o Judas ir kiti mokiniai nenoromis sekė paskui jį.

21. Įėjęs į muitininko namus, Jėzus kreipėsi į išsigandusius tarnus šiais žodžiais: *Į šiuos namus šiandien atėjo išganymas,*
Lk 19, 2–9 *nes ir jis yra Abraomo palikuonis.*

22. Judas pasipiktino, kam Mokytojas taria ir Abraomo, ir Zachiejaus vardus. Ar pirmasis nėra tautos tėvas, o antrasis – paniekintas nusidėjėlis?

23. Laužydamas duoną, Jėzus kalbėjo savo mokiniams. Jis
žr. vėl įspėjo juos, kad jo laikas baigiasi, nes jis turi grįžti pas savo
Mt 26, 1; Jn 13, 1 Tėvą. Tačiau po trijų dienų jis prisikels ir vėl bus su jais.

24. Judas nuliūdo girdėdamas, kaip Jėzus kalba apie savo mirtį, bet tuo metu nereikalavo Mokytojo paaiškinti.

25. Judas tą naktį negalėjo užmigti, nes liko po netyro žmogaus stogu, turtą ir padėtį įgijusio per netikinčiuosius.

26. Kol kiti miegojo, Judas sprendė daugybę klausimų, kuriuos jam iškėlė Jėzus.

27. Nuo tada, kai jie nusileido nuo Taboro kalno, Mokytojas elgėsi ne kaip Mesijas, ketinantis su triumfu įžengti į Jeruzalę ir pareikalauti Dovydo sosto.

28. Judas baiminosi dėl to, kas gali nutikti Mokytojui, kai jis įžengs į Šventąjį miestą neturėdamas jį remiančios kariuomenės.

29. Tokia daugybė Jėzaus priešų, tarp kurių sinagogų seniūnai ir fariziejai, lauks menkiausios progos, kad galėtų sumenkinti jį ir net sunaikinti.

30. Judas prisiminė, kaip pakiliai jis jautėsi, kai pirmą kar-

tą prisijungė prie Jėzaus pasekėjų grupės. Jį stulbino Mokytojo mokymo įtaigumas. Jis didžiavosi būdamas vienu tarp dvylikos išrinktųjų.

31. Taigi dabar jam teks pripažinti, kad Jėzus yra tik pranašas, ir tas turtingasis jaunuolis galėjo būti teisus, sakydamas: *Pasirinkote sekti paskui pavojingą žmogų. Jis skirtas daugelio Izraelyje nupuolimui.* *žr.* Lk 2, 34 [xxvii]

EVANGELIJA

16 SKYRIUS

Eik ir tu taip daryk!

1. Jie išgirdo jį anksčiau, negu pamatė.

2. Aklas elgeta Bartimiejus sėdėdavo ant to paties gatvės kampo nuo saulėtekio iki saulėlydžio.

3. Jėzui išeinant iš Jericho Bartimiejaus šūksniai buvo kitokie negu iki tol, ir Judas manė, kad Mokytojas jį atstums: *Viešpatie, Dovydo Sūnau, pasigailėk manęs!*

4. Petras užbėgo į priekį prieš Jėzų, nes Mokytojas buvo sakęs mokiniams neleisti niekam vadinti jo *Dovydo Sūnumi.*

5. Petras liepė elgetai nutilti.

6. Bet Bartimiejus pajutęs, kad Jėzus turėtų būti netoliese, dar garsiau sušuko: *Viešpatie, Dovydo Sūnau, pasigailėk manęs!*

7. Išgirdęs tuos žodžius, Jėzus liepė: *Pašaukite jį.*

8. Andriejus priėjo prie Bartimiejaus, padėjo jam atsistoti ir privedė akląjį vyrą prie Jėzaus. Bartimiejus parpuolė ant kelių.

9. Jėzus žiūrėjo žemyn į akląjį ir užjausdamas paklausė: *Ko nori, kad tau padaryčiau?*

10. Bartimiejus pakėlė galvą ir pasakė: *Viešpatie, kad praregėčiau.*

žr. Mt 20, 30–32; Mk 10, 47–52; Lk 18, 38–42

11. Jėzus palietė liežuvį ir seilėmis patrynė Bartimiejaus akis tardamas: *Eik, tavo tikėjimas išgelbėjo tave.*

12. Judo širdyje vėl atgimė viltis. Aklasis elgeta vadino Jėzų *Dovydo Sūnumi*, o Mokytojas nepaneigė tų žodžių. [xxviii]

13. Ar tai paskutinis ženklas, kai Jėzus pripažino prieš pat įžengiant į Jeruzalę, kad jis Mesijas ir padarys Dievą Jahvę vieninteliu valdovu ir karaliumi?

14. Pamaldus Rašto aiškintojas iš Jeruzalės išėjo iš Šventojo miesto ieškoti Jėzaus, nes buvo girdėjęs kalbant, kad dailidės iš Nazareto sūnus yra lauktasis Mesijas.

15. Rašto aiškintojas keliavo visą dieną, kol sutiko didelę grupę žmonių, sekančių paskui vyrą, einantį iš Jericho į Jeruzalę.

16. Rašto aiškintojas priėjo prie Jėzaus ir paklausė: *Mokytojau, ką turiu daryti, kad pelnyčiau amžinąjį gyvenimą?*

17. Jėzus nusišypsojo Rašto aiškintojui ir atsakė: *Ką liepia pirmas įsakymas?*

18. Įstatymų žinovas atsakė: *Mylėk savo Viešpatį Dievą visa širdimi, o savo artimą kaip save patį.*

19. Jėzus pasakė: *Tai daryk ir gyvensi.*

20. *O kas yra mano artimas?* – klausė Rašto aiškintojas tikėdamasis, kad Jėzus įklius.

21. Jėzus atsisėdo ant dulkėto kelio pakraščio ir šitaip atsakė į Rašto aiškintojo klausimą: *Vienas pirklys keliaudamas pakliuvo į vagių rankas, jie apiplėšė jį ir paliko pusgyvį.*

22. *Fariziejus, pamatęs ant kelio gulintį žmogų, praėjo pro šalį manydamas, kad tas miręs. Jei jis paliestų jį, pats taptų nešvarus ir negalėtų tikėtis patekti į Dangaus karalystę.*

23. *Netrukus praėjo kunigas. Jis taip pat atsisakė pagelbėti gulinčiajam, nes baiminosi, kad žmogus gali būti dar gyvas.*

Jeigu jis prisiliestų prie bėgančio kraujo, susipurvintų ir taip pat nebegalėtų patekti į Dangaus karalystę.

24. *Kiek vėliau pro šalį ėjo samarietis ir, pamatęs ant kelio gulintį kūną, tuoj pat priėjo jam padėti. Jis išvalė ir sutvarstė žmogaus žaizdas, pakėlė jį, pasodino ant savo asilo ir nugabeno į artimiausią užeigą. Jis paliko šeimininkui du denarus, kad tas jį slaugytų, kol pirklys pasveiks. Prieš išeidamas tęsti savo kelionę, samarietis pasakė: „Jei išleisi ką viršaus, grįžęs tau atsilyginsiu."*

25. Jėzus pažiūrėjo į Rašto aiškintoją ir paklausė: *Kuris iš šių vyrų būtų tavo artimas?*

26. Rašto aiškintojas suirzo, nes jis pats įkliuvo Jėzui turėdamas pripažinti, kad jo artimas būtų samarietis.

žr. Lk 10, 25–37 27. Jėzus atsistojo ir pasakė: *Eik ir tu taip daryk!*

28. Jėzus tęsė kelionę į Jeruzalę, o jo mokiniai sekė paskui jį.

29. Judas ieškojo Rašto aiškintojo, nes nesuprato, kodėl Mokytojas papasakojo palyginimą apie samarietį, prisiekusį žydų priešą, kuris parodė daugiau užuojautos kenčiančiam negu fariziejus ar kunigas.

30. Judas rado jį stovintį minios krašte ir degantį pykčiu, kad buvo viešai pažemintas tokių paprastų žmonių akivaizdoje.

31. Judas ėjo šalia jo ir pradėjo pasakoti, kiek gerų darbų jis matė nuo tada, kai tapo Jėzaus pasekėju.

32. Rašto aiškintojas klausėsi tylėdamas, bet nusiramino negreitai ir net sutiko, kad galbūt Jėzus yra šventas žmogus.

33. Kai jie sustojo nakties poilsiui, Judas vylėsi įtikinęs Rašto

aiškintoją prisidėti prie jų, kai kitą dieną įžengs į Šventąjį miestą. Rašto aiškintojas linktelėjo, bet nieko nesakė.

34. Vakarieniaujant Judo pasitikėjimas sustiprėjo. Jis prisipažino Rašto aiškintojui taip pat turįs nemažai dvejonių dėl to, kas gali atsitikti, kai Mokytojas įkels koją į Jeruzalę.

35. Judas pasisakė bijąs, kad Jėzui gali sukelti pavojų jo daugybė priešų, kurie būtų laimingi matydami jį suklupusį savo kelyje ar net mirusį.

36. Rašto aiškintojas pasiūlė: „Gal būtų protingiau, jei dabar Jėzus nesirodytų Jeruzalėje, o grįžtų į Galilėją."

37. Judas atsakė: „Jau per vėlu. Mokytojas yra tvirtai nusprendęs eiti tuo keliu ir tikrai nepritars siūlymui grįžti. Dabar yra Perėjimo šventė, ir jis tiki, kad vykdo Dievo valią."

38. Rašto aiškintojas atsakė: „Tada gelbėk jį nuo paties savęs. Čia gali tikėtis mano pagalbos."

39. Judas atidžiai klausėsi Rašto aiškintojo siūlymo, kaip gelbėti Jėzų.

40. Rašto aiškintojas pažadėjo ateiti į pagalbą bet kuriuo metu, kai tik Judui atrodys, kad Mokytojui gresia pavojus.

41. Pirmą kartą per daugelį dienų Judas kietai miegojo įsitikinęs, kad jeigu Jėzui įžengus į Jeruzalę iškils pavojus, jis turės aukštas pareigas užimantį sąjungininką, kuris jam padės.

42. Kai Judas pabudo kitą rytą, jam pranešė, kad Rašto aiškintojas pakilo anksčiau ir jau iškeliavo į Jeruzalę.

43. Judas išėjo ieškoti Jėzaus ir rado jį vaikštinėjantį tarp pasekėjų. Mokytojas drąsino juos, besirengiančius paskutinei kelionės atkarpai, kuri nuves juos į Šventąjį miestą.

44. Nors kiti mokiniai, net Petras, nerimavo dėl to, kas gali jiems nutikti, Judas buvo įsitikinęs, kad, įžengus į Jeruzalę, Jėzui nebegrės joks pavojus.

JUDO EVANGELIJA

17 SKYRIUS

Jo reikia Viešpačiui

1. Iš pradžių jie išgirdo trimitus, paskui vis garsėjančius minios balsus.

2. Miestiečiai plūdo pro miesto vartus ir bėgo į kalną sveikinti Jėzaus, nes buvo pasklidęs gandas, kad Didysis mokytojas atkeliauja iš Betanijos.

3. Augant minioms, *Jėzus liepė dviem savo mokiniams nueiti į artimiausią kaimą. Ten jie ras prie svirno pririštą asilaitį, kuriuo dar joks žmogus nėra jojęs.*

4. Jėzus tarė: *Atriškite jį ir atveskite man. Jei jūsų paklaustų, kas jums leido atrišti, atsakykite: „Jo reikia Viešpačiui", ir jie neprieštaraus.*

5. Mokiniai paliko Jėzų, nuėjo į kaimą ir rado asilaitį, pririštą prie svirno durų. Atrišant kažkas pamatė ir paklausė: *Kam jį atrišate?*

6. Mokiniai atsakė: *Jo reikia Viešpačiui,* ir žmogus nebeklausinėjo.

7. *Jie atvedė asilaitį ir apdengė jį savo apsiaustais. Jėzus užsėdo ant jo ir tęsė kelionę į Jeruzalę.*

8. *Daugelis nusivilko apsiaustus ir tiesė jam po kojomis, kiti klojo ant kelio medžių šakas.*

9. Kai Jėzus prijojo prie miesto vartų, gyventojai mojavo jam palmių šakomis ir šaukė: *Osana! Garbė tam, kuris ateina Viеš-*

paties vardu! Šlovė besiartinančiai mūsų tėvo Dovydo karalystei! Osana aukštybėse! Jn 12, 13

žr. Mt 21, 2–10; Mk 11, 2–10; Lk 19, 30–36; [xxix]

10. Judas su nerimu stebėjo, kaip Jėzus įjoja pro Šventojo miesto vartus ant asilaičio.

11. Kaip Mokytojas gali tikėtis užimti šventyklą ir išvaryti romėnus raitas ant asilaičio, kai jo kariuomenė yra tik būrys nedrausmingų, vien entuziazmo skatinamų pasekėjų?

12. Judas žiūrėjo į pliką Antonijos tvirtovę, stūksančią virš miesto, žinodamas, kad joje pasirengęs laukia pėstininkų legionas.

13. Vos kilus neramumui, didžiuliai mediniai vartai atsivers ir iš ten pasirodys Romos kareivių falanga.

14. Bet Jėzui ramiai artėjant prie šventyklos, romėnai net nesiteikė palikti tvirtovės, o minios nebetikėdamos, kad jis gali būti Mesijas, ėmė mažėti ir išsiskirstė.

15. Judas buvo nudžiugęs, kai aklasis Bartimiejus pavadino Jėzų *Dovydo Sūnumi,* o Mokytojas nepaneigė. Tačiau Jėzaus sprendimas įjoti į Jeruzalę ant asilaičio neįtikintų net naiviausio, kad jis yra Mesijas, įžengiantis su pergale ir pagaliau pasiruošęs išvaryti pagonis iš Šventojo miesto.

16. Judas pasidalijo savo būgštavimais su Petru, bet tas tik priminė jam Jėzaus žodžius: *Eik šalin, šėtone! Tai Dievo kelias, ne žmogaus, ir mes turime vykdyti Dievo valią.*

žr. Mk 8, 33; Mt 16, 23

17. Judas atsakė: „Kurie iš mūsų senovinių įstatymų ar mokymų sako, kad Mesijas į Šventąjį miestą atjos ant asilaičio?“

18. Petras pakėlė akis į dangų ir, tarsi įkvėptas, pakartojo pranašo Zacharijo žodžius:

Didžiai džiūgauk, Siono dukra,
garsiai krykštauk, dukra Jeruzale!

Štai tavo karalius pas tave ateina, –
jis išaukštintas ir pergalingas,
nuolankus ir joja ant asilo –
ant asiliuko, asilės jauniklio. Zch 9, 9

19. Jėzus nulipo nuo asilo, įėjo į šventyklą ir meldėsi. [xxx]

20. ***Jau buvo vakaras, todėl jis grįžo į Betaniją su keliais mokiniais ir praleido naktį pas Lozorių ir dvi jo seseris – Mortą ir Mariją.*** žr. Jn 11, 1–4; Mt 21, 17

21. Judas nelydėjo Mokytojo į Betaniją, jis liko šventykloje ir ieškojo Rašto aiškintojo, su kuriuo buvo susibičiuliavęs kelyje iš Jericho.

22. Suradęs jį Judas nuėjo į Rašto aiškintojo namus, laužė su juo duoną ir dalijosi vynu.

23. Rašto aiškintojas paklausė: „Kas bus rytoj?“

24. Judas atsakė: „Kadangi dabar Perėjimo šventė, jis grįš į Jeruzalę ir eis į šventyklą. Galbūt jis rodys stebuklus, išvarinės demonus, ir daugelis patikės, kad jis Mesijas, todėl seks paskui jį.“

25. Rašto aiškintojas tarė: *Tavo Mokytojas yra geras ir šventas žmogus, bet jeigu jis leis savo pasekėjams turėti tuščių vilčių, bus pralietas kraujas ir romėnai tikrai sunaikins mūsų tautą.* žr. Jn 11, 48

26. Judas žinojo, kad Rašto aiškintojas kalba tiesą. Baimindamasis dėl Mokytojo saugumo, jis nusprendė patikėti savo abejones šiam įstatymų žinovui.

27. Judas prisipažino: „Aš nebetikiu, jog Jėzus yra Mesijas, bet Jonas Krikštytojas paliudijo, jog jis Dievo siųstasis, todėl negalime leisti jam žūti nuo romėnų rankų.“ žr. Jn 1, 32–34; Mk 1, 11

28. Rašto aiškintojas sutiko ir pažadėjo remti Judo sumanymą: „Turi paskatinti Jėzų išeiti iš miesto ir kartu su kitais mokiniais lydėti jį atgal į Galilėją, kur romėnai jo nelies.“

žr. Mk 14, 10; Mt 26, 15; Lk 22,6

29. Judas sutiko ir išeidamas pažadėjo Rašto aiškintojui, jog *kai laikas ir vieta bus tinkami, jis jam praneš.*

30. Judas išėjo iš Rašto aiškintojo namų ir grįžo į Betaniją.

31. Eidamas pro Antonijos tvirtovę jis girdėjo, kaip Romos kareiviai šūkauja: „Ioudaei sunt porci!“(„Žydai kiaulės!“), tuo labai įžeisdami žydus, ypač per Perėjimo šventę.

32. Kai išėjęs iš miesto jis lipo kalnu į Betaniją, pajuto nusimetęs sunkią naštą, nes dabar jis vienintelis iš mokinių galės išgelbėti savo Mokytoją, o kartu ir Izraelį.

JUDO

EVANGELIJA

18 SKYRIUS

Jis turi mirti už tautą

1. Perėjimo šventės iškilmės jau buvo nebetoli, ir daug žydų iš visų Izraelio regionų, net iš labai toli, suėjo į Jeruzalę, nes norėjo švęsti Velykas Šventajame mieste.

2. Jėzus liepė dviem savo mokiniams grįžti į Jeruzalę. Jis tarė: *Eikite į miestą. Ten jus sutiks žmogus, vandens ąsočiu nešinas. Sekite iš paskos ir, kur jis nuves, sakykite namų šeimininkui: „Mokytojas liepė paklausti: „Kur man skirtoji menė, kurioje galėčiau su mokiniais valgyti Velykų vakarienę?“ Jis parodys jums didelį aukštutinį kambarį su baldais. Ten ir paruoškite mums.“* žr. Mk 14, 12–15; Mt 26, 18; Lk 22, 8–12

3. Į Mortos ir Marijos namus Betanijoje, kur ilsėjosi Jėzus, atėjo moteris.

4. *Ji atsiklaupė priešais Jėzų, bet nieko nekalbėjo, tik pradaužė alebastrinį indą ir užpylė brangų tepalą jam ant kojų. Tada išsipynė savo plaukus ir jais nušluostė Jėzaus kojas. Visi namai pakvipo saldžiais tepalais.* žr. Jn 12, 3–4

5. Judas supyko ir neslėpė nepasitenkinimo. Kodėl šiai moteriai leidžiama liesti Jėzaus kūną, šitaip nusižengiant geriausiems Izraelio papročiams?

6. Judas griežtai paklausė Mokytojo: *Kodėl to tepalo neparduodame už tris šimtus denarų?* Jn 12, 5

7. Jėzus atsakė: *Ji padarė gerą darbą – iš anksto patepė mano kūną laidotuvėms, ir jos atminimui bus pasakojama apie ją.* žr. Mk 14, 9; Mt 26, 10–13

8. Moteris greitai išėjo, o Judas liko draskomas abejonių.

9. *Vienas ar du mokiniai net murmėjo, kad Judas nori pasi-*
žr. Jn 12, 6 *grobti sau pinigus.*

10. Judas prieštaravo Petrui sakydamas: „Bendroje kasoje likusių pinigų mums vos užteks išgyventi."

11. Petras dvejojo dėl Judo paskatų, todėl pasitraukė nuo jo šalin.

12. Rašto aiškintojas nuėjo į sinedriono posėdį ir pranešė vy-
[xxxi] riausiajam kunigui viską, ką Judas jam pasakojo.

13. Fariziejus paklausė: „Ką darysime, jeigu Jėzus rodys daug stebuklų? Mes juk nenorime, kad mus matytų, nes esame nusistatę prieš jį."

14. Kajafas, tų metų vyriausiasis kunigas, atsakė: *Jis turi mir-*
žr. Jn 11, 48; Mt 26, 1–5; Mk 14, 1–2; Lk 22, 1 *ti, tik ne per šventes, kad tarp žmonių nekiltų sąmyšio.*

15. Rašto aiškintojas tarė: *Jei taip jį paliksime, mūsų tauta bus sunaikinta.*

žr. Jn 11, 51 16. Kajafas atsakė: *Jūs nesuprantate. Jis turi mirti už tautą.*

17. Kitas paklausė: „Kaip tai padarysime?"

18. Rašto aiškintojas atsakė: „Judas nuves mus prie jo, tada mes suimsime Jėzų Nazarietį ir apkaltinsime jį nuodėmėmis ir piktžodžiavimu."

19. Paskui Rašto aiškintojas pridūrė: „Šventykloje pranešime, kad jį išdavė vienas iš jo mokinių."

20. Nuo tos dienos sinedriono nariai buvo tvirtai pasiryžę
žr. Jn 11, 53 nužudyti Jėzų.

JUDO

EVANGELIJA

19 SKYRIUS

Kas ciesoriaus, atiduokite ciesoriui

1. Jėzus atkeliavo iš Betanijos ir nuėjo į šventyklą.

2. Didelės minios rinkosi pakeliui Jėzui lėtai einant į Jeruzalę. Kai jis priėjo šventyklą, ten jau buvo prisirinkę daug maldininkų, atėjusių pasiklausyti Didžiojo mokytojo žodžių ir pasimokyti iš jo įstatymų aiškinimo.

3. Kelyje iš Betanijos Jėzus buvo ramus ir rimtas su tais, kurie rinkosi aplink jį, bet jo nuotaika pasikeitė, vos tik jis priėjo šventyklos duris.

4. Nežydai prekiautojai jos kiemą buvo pavertę turgaviete, pristatę stoginių, ir žydai ten galėjo pirkti smulkius gyvūnus ir paukščius, kuriuos vėliau aukos šventykloje.

5. Jėzus neslėpė pykčio.

6. Jis tuojau pat išvartė stalus, prie kurių pinigų keitėjai romėniškus pinigus keitė į Tyro monetas be žmogaus atvaizdo. [xxxii]

7. Susisukęs iš virvučių rimbą, jis pradėjo varyti gyvulius lauk iš šventyklos, o karvelių pardavėjams taip pasakė: *Pasiimkite savo paukščius ir iš mano Tėvo namų nedarykite prekybos namų!* Jn 2, 16

8. Judui nepatiko, kam Jėzus sutrukdė kasdienę maldą, nes žinojo, kad pamaldūs žydai atlieka apeigas tik šventykloje, jei kiemas atiduotas prekiautojams.

9. Tada vienas iš vyresniųjų kunigų paklausė Jėzaus: *Kas tau suteikė teisę kelti tokią sumaištį?*

10. Jėzus atsakė: *Sugriaukite šitą šventovę, o aš per tris dienas ją atstatysiu!*

11. Vyresnieji atsakė: *Keturiasdešimt šešerius metus šventovę*
Jn 2, 18–20 *statė, o tu atstatysi ją per tris dienas?!*

12. Judas suprato, kad Mokytojas kalba apie pažadą prisikelti trečią dieną po mirties, bet jis dar negalėjo to pripažinti.

13. Judas tik žiūrėjo į žmogų, kurį taip mylėjo, ir prisiminė Jono Krikštytojo žodžius: *Ar tu esi tas, kuris turi ateiti, ar*
Mt 11, 3; Lk 7, 19 *mums laukti kito?*

14. Sadukiejai, kurie netikėjo mirusiųjų prisikėlimu, nes tai prieštaravo jų puoselėjamiems įsitikinimams, pareikalavo, kad Jėzus paaiškintų, ką jis norėjo pasakyti ta užuomina.

15. Jėzus atsakė: *Abraomo, Izaoko ir Jokūbo Dievas yra*
žr. Mk 12, 24–27; Mt 22, 31–32; Lk 20, 37–38 *gyvųjų Dievas. Todėl didieji patriarchai turi būti gyvi prisikėlę.*

16. Kitas vyresnysis kunigas žengė į priekį taip pat tikėdamasis nuginčyti Jėzų. Jis paklausė: *Didysis mokytojau, žinome, kad esi tiesiakalbis, niekam nepataikauji ir tau nesvarbu, ką kiti apie tave galvoja. Todėl pasakyk mums, ar nusižengiame įstatymui mokėdami mokesčius Romos imperatoriui?*

17. Jėzus atsakė: *Atneškite man monetą.* Tas pats žmogus padavė jam monetą su ciesoriaus atvaizdu. Jėzus paklausė: *Kieno čia atvaizdas ant monetos?*

18. *Ciesoriaus,* – atsakė vyresnysis kunigas.

žr. Mk 12, 13–17; Mt 22, 15–22; Lk 20, 20–26
19. Jėzus pasišaipydamas tarė: *Kas ciesoriaus, atiduokite ciesoriui, o kas Dievo – Dievui.*

20. Tada į priekį išėjo Rašto aiškintojas.

21. Judas iš karto pažino, kad tai tas pats žmogus, pažadėjęs jam padėti, kai Jėzui iškils pavojus.

22. Rašto aiškintojas uždavė klausimą, palietusį pačią žydų tikėjimo esmę: *Ar Mesijas yra Dovydo Sūnus?*

23. Jėzus atsakė Dovydo žodžiais, įrašytais Izraelio himnuose: VIEŠPATIES *žodis mano viešpačiui: „Sėskis mano dešinėje, kol padėsiu tavo priešus tau po kojomis.“* *žr.* Ps 110, 1

24. Tada Jėzus atsisuko į jį supančią minią ir paskelbė: *Jei Dovydas vadina Mesiją savo Viešpačiu, tai Mesijas negali būti Dovydo sūnus.* *žr.* Mk 12, 35–37; Mt 22, 41–46; Lk 20, 40–41

25. Visi aplink stovėjusieji buvo apstulbinti jo mokymo ir įstatymų aiškinimo, o keli vyresnieji kunigai ir fariziejai tuoj pat paliko šventyklą ir nuėjo į sinedrioną tartis.

26. Susirinkę jie patvirtino, kad Jėzus privalo mirti.

JUDO

EVANGELIJA

20 SKYRIUS

Vienas iš jūsų išduos mane

1. Jėzus ir jo mokiniai susirinko aukštutiniame kambaryje, į kurį Petras ir Andriejus buvo nuvesti, kad galėtų pavalgyti Velykų vakarienę.

2. Kai susėdo prie stalo, mokiniai pradėjo šnibždėtis.

3. Jie buvo sunerimę dėl to, kas įvyko šventykloje iš ryto, ir netgi baiminosi, kad Mokytojo nuotaika gali vėl staiga pasikeisti.

4. Jie tarpusavyje pripažino nebežiną, kas dabar bus Jėzui ir jiems.

5. Kai galiausiai Jėzus pakėlė rankas ir prabilo, jo žodžiai buvo jiems netikėti: *Vienas iš jūsų, valgančių su manimi, išduos mane.*

žr. Mk 14, 17–21; Mt 26, 20–25; Lk 22, 14, 21–23

6. Kiekvienas karštai įtikinėjo, kad tai ne jis.

7. Judas žinojo, kad tas kaltinimas jo neliečia, nes jo tikslas buvo išgelbėti Jėzų nuo nereikalingos mirties.

8. Petras protestavo karščiausiai. Jis sakė, kad to niekada nepadarytų ir greičiau paaukotų gyvybę dėl Jėzaus, negu jį išduotų.

9. Jėzus pažiūrėjo į Petrą ir liūdnai tarė: *Iš tiesų sakau tau, kad šią naktį gaidžiui nė dukart nepragydus, tu manęs tris kartus išsiginsi.*

Mk 14, 30; Mt 26, 34; Lk 22, 34

10. Petras dar atkakliau tvirtino: *Jei man reikėtų net mirti kartu su tavimi, aš vis tiek tavęs neišsiginsiu.*

žr. Mk 14, 31; Mt 26, 35

11. Jėzus užsimerkė ir pradėjo Velykų vakarienės apeigas. Jis simboliškai kėlė aukštyn karčiąsias žoles, duoną, vyną ir kitus simbolius, atgaivindamas visą Išėjimo istoriją. [xxxiii]

12. Mokiniai suprato, kad Išėjimo atkartojimas nėra šiaip sau veiksmas, nes žydai tiki, kad Dievas visada yra prie Velykų stalo.

13. Bet kai Jėzus atsimerkė ir palaimino neraugintą duoną, jis neturėjo galvoje manos, duotos per Išėjimą, kaip to tikėjosi mokiniai.

14. Jis kreipėsi į juos nesuprantamais žodžiais: *Imkite ir valgykite, tai yra mano kūnas, kuris už jus atiduodamas. Tai darykite mano atminimui.*

15. Mokiniai ėmė duoną ir valgė.

16. Tada Jėzus paėmė taurę vyno neužsimindamas apie tai, kaip Dievas perskyrė Raudonąją jūrą, tik pasakė: *Tai yra mano kraujas, kuris bus už jus pralietas. Darykite tai mano atminimui.* *žr.* 1 Kor 11, 24–25; Mk 14, 22–24; Mt 26, 26–28; Lk 22, 20

17. Mokiniai paeiliui gėrė vyną, nors baiminosi, kad šitaip Jėzus užsimena apie savo neišvengiamą mirtį.

18. Judas vis dar tikėjo, kad jis ne tik galės išgelbėti Mokytoją, bet ir pradžiugins kitus mokinius savo drąsia veikla.

19. *Nurijęs kąsnį, Judas tuojau išėjo. Buvo naktis.* Jn 13, 30

20. Jis sparčiai nuėjo į Rašto aiškintojo namus, ir tas jį draugiškai pasveikino.

21. Rašto aiškintojas pasakė Judui: „Surinkau tau ištikimų Jėzaus rėmėjų. Jų vienintelis tikslas yra išgelbėti jį nuo nereikalingos mirties."

22. Judas padėkojo Rašto aiškintojui ir tarė: „Po Velykų vakarienės Jėzus lips į Alyvų kalną. Ten bus galima rasti jį ir kitus mokinius besimeldžiančius."

23. „Kai jūs ateisite, aš parodysiu, kuris yra Mokytojas, kad visi kartu galėtume grįžti į Galilėją ir išgelbėti jį nuo nereikalingos mirties.“

JUDO

EVANGELIJA

21 SKYRIUS

Mokytojau, Mokytojau

1. Judas paliko Rašto aiškintojo namus ir pasuko į Alyvų kalną.

2. Kai pasiekė vietovę, vadinamą Getsemane, rado Jėzų parklupusį ir karštai besimeldžiantį.

3. *Daugelis Jėzaus mokinių buvo pasklidę po visą kalną: vieni meldėsi, kiti kietai miegojo.* žr. Jn 18, 2; Mk 14, 26; Mt 26, 30; Lk 22, 39

4. Judas priartėjo prie Mokytojo, už kelių žingsnių nuo jo atsiklaupė ir pradėjo kartu melstis.

5. Jėzus staiga atsistojo, pakėlė rankas į dangų ir tarė: *Aba, Tėve, jeigu įmanoma, tegu aplenkia mane ši taurė. Tačiau tebūnie ne kaip aš noriu, bet kaip tu...* žr. Mk 14, 36; Mt 26, 39; Lk 22, 42

6. Išgirdus šiuos žodžius, Judą apėmė viltis, kad Mokytojas sutiks grįžti į Galilėją ir išvengs mirties, kurią anksčiau išpranašavo.

7. Judas pamažu priėjo prie Jėzaus. Apkabino rankomis jo kaklą ir tarė: *„Mokytojau, Mokytojau", ir pabučiavo jį.* Mk 14, 45; Mt 26, 49; Lk 22, 47–48

8. Jėzus apkabino jį. Judą sujaudino jo gailestingumas.

9. Staiga iš tamsos pasirodė būrys šventyklos tarnų, nešinų žibintais, deglais, vėzdais, lazdomis ir kitokiais ginklais.

10. Jėzus paleido Judą ir atsigręžė į juos, nes *žinojo visa, kas jo laukia.* Jn 18, 4

11. Judas atšoko pasibaisėjęs ir staiga supratęs, kad Mokyto-

jas turėjo galvoje jį, kai pasakė per Velykų vakarienę: *Vienas iš*
žr. Mk 14, 18 *jūsų mane išduos, vienas iš Dvylikos.*

12. *Jėzus pasisuko į tarnus ir paklausė: „Ko ieškote?“*

13. *Jie atsakė: „Jėzaus Nazariečio.“*

Jn 18, 4–5 14. *Jėzus tarė: „Tai aš.“*

15. Judas buvo sukrėstas, kai pamatė, kad tarp tų, kurie atėjo suimti Jėzaus, buvo ir Rašto aiškintojas, skelbęsis jo draugu.

16. Judas supykęs prišoko prie jo, mojavo kumščiais ir šaukė: „Tu mane išdavei!“ Bet du tarnai stvėrė jį už rankų ir atitraukė. Judas spjovė į jį.

17. Jėzus pažiūrėjo į Rašto aiškintoją ir tarė: *Ar aš koks plėši-*
kas, kad atėjote sugauti manęs su kalavijais ir vėzdais. Kasdien
žr. Mk 14, 48–49; Mt 26, 55; Lk 22, 52–53 *būdavau pas jus šventykloje ir jūs manęs nesuėmėte, o dabar*
pasirinkote tamsiausią nakties metą.

18. Kol tarnai tebelaikė Judą, Rašto aiškintojas atsisuko į
Jėzų: *Tu nieko nesupranti. Geriau, kad vienas žmogus mirtų už*
žr. Jn 11, 50 *tautą, o ne visa tauta žūtų.*

19. Mokiniai staiga pabudo iš snaudulio. Juos apėmė baimė pamačius, kad Jėzus apsuptas kareivių ir šventyklos tarnų.

žr. Mk 14, 50 20. *Palikę Jėzų, visi mokiniai pabėgo.*

21. *Jiems bebėgant, kareivis nutvėrė vieną Jėzaus pasekėją,*
susisupusį vien į drobulę. Jaunuolis išsinėrė iš drobulės ir nuo-
žr. Mk 14, 51–52 *gas pabėgo.*

22. Tarnai paleido Judą. Jis stovėjo nejudėdamas ir žiūrėjo, kaip išsiveda Jėzų.

JUDO

EVANGELIJA

22 SKYRIUS

Aš nepažįstu to žmogaus

1. Judas palaukė, kol tarnų, apsupusių jo Mokytoją, nebesimatė, tada nuėjo jiems iš paskos laikydamasis atokiau.

2. Nors Judas nebetikėjo, kad Jėzus yra Mesijas, jis nesiliovė tikėti Jono Krikštytojo žodžiais: *Šitas yra Dievo Sūnus.* žr. Jn 1, 34

3. Judas vylėsi, kad net dabar būtų galima rasti būdą išgelbėti Jėzų.

4. Jis stebėjo, kaip Jėzus buvo nuvestas į Kajafo, vyriausiojo kunigo, namus, kur turės įvykti teismas ir bus priimtas nuosprendis, dėl kurio jau susitarta.

5. Judas užsitraukė apsiaustą ant galvos ir pasislėpė kiemo kolonos šešėlyje.

6. Jis klausėsi, kaip lengvatikiai ir naivieji šnekėjosi tarpusavyje perduodami gandus, kuriuos skleidė aukštas pareigas užimantys Rašto aiškintojai ir teismo vykdytojai.

7. Vienas kalbėjo: „Jėzus Nazarietis suimtas ir apkaltintas piktžodžiavimu."

8. Kitas: „Niekas nepasisiūlė jo ginti."

9. Dar kitas: „Visi jo mokiniai išsilakstė, vos pamatę šventyklos tarnus."

10. Judas išėjo iš už kolonos šešėlio. Jis iki paskutinės akimirkos tikėjo, kad Rašto aiškintojas patvirtins jo žodžius ir si-

nedrionas leis Jėzui grįžti į Galilėją, jei tik jis patikins juos, kad niekada nebepasirodys Jeruzalėje.

11. Tada tolimame kiemo krašte jis pamatė susigūžusią figūrą.

12. Judas pasuko prie Petro įsitikinęs, kad jie kartu galės liudyti už Jėzų ir gal net spės išgelbėti jam gyvybę.

13. Tarnaitė sustojo prie Petro ir, žiūrėdama į jį, pasakė: *Mačiau tave su Jėzumi Galilėjoje.*

14. Petras atsakė: *Aš nepažįstu to žmogaus.*

15. Kita tarnaitė atsisuko į Petrą ir taip pat prabilo: *Šis vyras buvo Jėzaus mokinys,* ir vėl Petras išsigynė.

16. Pragydo gaidys.

17. Kiek vėliau kiti priėjo prie Petro ir sakė: *Tu buvai su Jėzumi iš Nazareto,* ir Petras trečią kartą išsigynė.

18. Judas išgirdo, kaip antrą kartą pragydo gaidys.

19. Tada Petras prisiminė Jėzaus žodžius: *Gaidžiui nė dukart nepragydus, tu tris kartus manęs išsiginsi.*

20. Judas nusekė paskui Petrą, kai šis vogčiomis išslinko iš
žr. Mt 26, 69–75; Mk 14, 66–72; Lk 22, 56–62 kiemo ir įsimaišė į judrią minią. *Jis ėjo nuleidęs galvą ir karčiai pravirko.*

21. Nors abu šią sunkią valandą apleido Mokytoją, Judas tebetikėjo, kad jie dar gali išpirkti kaltę.

22. Petras atsigręžė pažiūrėti, kas seka paskui jį. Pamatęs
Mk 14, 21; Mt 26, 24 Judą, jis sušuko: *Geriau tau būtų buvę negimti!*

23. Judas jautėsi išduotas. Jis nepabėgo, kai Mokytoją suėmė.

24. Kaip Mokytojas ir buvo sakęs, jis neišsigynė Jėzaus tris kartus kaip Petras. Kodėl jis vienas turi būti laikomas nusidėjėliu?

25. Judas sugrįžo į kiemą ir laukė, kol Mokytojas vėl pasirodys.

26. Kunigai tai įeidavo į Kajafo namus, tai išeidavo atnešdami naujausių žinių nuotrupas ir perduodami jas smalsioms ausims, norinčioms išgirsti blogų naujienų.

27. *Jėzus Nazarietis teigia esąs Dievo Sūnus.*

28. *Sinedrionas pripažino jį kaltu dėl piktžodžiavimo. Jis nusidėjėlis.* žr. Mk 14, 62–64; Mt 26, 65–66; Lk 22, 70–71

29. Greitai pasklido gandas, kad Jėzų išdavė vienas iš jo mokinių.

30. „Pasakyk jo vardą!" – šaukė aukštas pareigas užimantis stebėtojas.

31. Rašto aiškintojas tuoj pat žengė į priekį. „Judas Iskarijotas", – paskelbė jis, kad visi žinotų jo vardą.

32. Judas nulenkė galvą, o minia pradėjo skanduoti: „Išdavikas, išdavikas, išdavikas!"

33. Judas kreipėsi į Rašto aiškintoją ir maldavo jį prisipažinti, kaip buvo iš tikrųjų.

34. Rašto aiškintojas nusišypsojo ir, rodydamas į Judą, paskelbė: „Štai išdavikas."

35. Judas pravirko.

JUDO
EVANGELIJA

23 SKYRIUS

Mano Dieve, mano Dieve, kodėl mane apleidai?!

1. Jėzus pasirodė iš Kajafo namų supančiotas, bet nenugalėtas. Jo veidas buvo apspjaudytas.

2. Jį nuvedė į valdytojo tvirtovę, kur vyriausiasis kunigas perdavė kalinį Pilotui.

3. Rašto aiškintojai ir fariziejai nenorėjo, kad juos matytų priimančius sprendimą, nes nenorėjo būti apkaltinti dėl Jėzaus mirties.

4. Jei kas bus negerai, jie teigs, kad galutinį sprendimą priėmė romėnai.

5. Prie tvirtovės vartų susirinko didelė triukšminga minia. Laukiant Piloto sprendimo, jų įtūžis buvo nuolat kurstomas.

Mk 15, 14; Mt 27, 22; Lk 23, 21; Jn 19, 6
6. Rašto aiškintojai ir fariziejai maišėsi minioje ir ragino žmones reikalauti: *Ant kryžiaus jį, ant kryžiaus!*

7. Judas jautėsi bejėgis ieškodamas minioje pažįstamo veido, tikėdamasis rasti bent vieną mokinį, kuris padėtų jam skanduoti: „Paleisti jį, paleisti!“ Bet jo vienišą balsą nustelbė šiurkštūs minios riksmai.

8. Riaumojimas tapo dar garsesnis, kai Pilotas išvedė Jėzų į balkoną.

žr. Jn 19, 5
9. *Jėzus vilkėjo purpurine skraiste, jam buvo uždėtas erškėčių vainikas.*

žr. Lk 23, 4 [xxxiv]
10. *Pilotas tarė: „Štai žydų karalius. Aš nerandu jame jokios kaltės.“*

11. Minia atsakė triukšmingai skanduodama: *Ant kryžiaus jį,*

ant kryžiaus! Triukšmas tapo toks nebepakenčiamas, kad Pilotas pasitraukė į Antonijos tvirtovės vidų.

12. Minia nutilo ir klausėsi rimbo kirčių, nes Piloto sargybiniai plakė Jėzų. O kai šis pasirodė antrą kartą, buvo apsijuosęs tik drobule aplink strėnas, o kūnas nuo žaizdų kraujavo.

13. Pilotas pasakė: *Štai išvedu jį jums, bet nerandu jame jokios kaltės.* *žr.* Lk 23, 22; Mk 15, 14; Mt 27, 23; Jn 19, 4

14. Bet riksmai: *„Ant kryžiaus jį, ant kryžiaus!"* darėsi vis garsesni, todėl Pilotas vėl išėjo baimindamasis, kad gali tapti sukilimo priežastimi.

15. Kai Pilotas pasirodė trečią kartą, Jėzus stovėjo vienoje jo pusėje, o žmogžudys, vardu Barabas, atvestas iš tvirtovės požemio, stovėjo kitoje.

16. Kadangi buvo Velykos, Pilotas suteikė miniai galimybę išgelbėti pasmerktuosius nuo mirties bausmės.

17. *Barabą, Barabą!* – šaukė minia vienu balsu.

18. Pilotas paklausė: *Nejau turiu nukryžiuoti jūsų karalių?*

19. Vyriausiasis kunigas atsakė: *Mes neturime karaliaus, tik ciesorių.*

20. Pilotas tarė: *Veskitės jį, tegu jo kraujas krinta ant jūsų.* *žr.* Mk 15, 6–15; Mt 27, 15–26; Lk 23, 18–25; Jn 18, 39–40; 19, 15

21. Judas stebėjo, kaip Pilotas skubiai sugrįžo į tvirtovės vidų, kur rado verkiančią žmoną.

22. Atidavęs įgaliojimus persekiojančiai miniai, *Pilotas nusimazgojo rankas.* *žr.* Mt 27, 24

23. Kai Jėzus buvo išvestas, Judas vėl dairėsi po besigrūdančią minią tikėdamasis pamatyti mokinius. Nerado nė vieno.

24. Jo žvilgsnis užkliuvo už grupelės moterų.

25. Judas iš gėdos nulenkė galvą, pažinęs *Mariją Magdalietę, Mariją, Jokūbo ir Juozapo motiną, ir dar kelias moteris, keliavusias su jais iš Galilėjos.* *žr.* Lk 8, 1–3, 23; Mk 15, 40–41; Mt 27, 55–56

žr. Lk 23, 28 26. *Jos neišsižadėjo Jėzaus, liko jam ištikimos.*

27. Moterys raudojo, kai Jėzus pasirodė aikštėje.

28. *Jį apsupo kareiviai, kurie turėjo prižiūrėti, kad jis pats*
Jn 19, 17 *neštų savo kryžių į egzekucijos vietą.*

29. Jėzui nešant sunkų kryžių pilnomis žmonių gatvėmis,
žr. praeiviai spjaudė į jį, o kiti šaipėsi: *Ar šitas yra žydų karalius,*
Mk 15, 26–30; Mt 27, 37–40 *atėjęs mūsų valdyti?*

30. Judas prisiminė, kaip Jėzus daug kartų perspėjo mokinius nevadinti jo *žydų karaliumi.*

31. *Vienas kareivis matydamas, kaip kalinys gaudo kvapą,*
žr. Mk 15, 36; *pamirkė kempinę perrūgusiame vyne ir šiurkščiai prispaudė ją*
Mt 27, 34; Jn 19, 29 *Jėzui prie burnos, bet Jėzus negėrė.*

32. *Žengęs dar kelis žingsnius, Jėzus suklupo. Tada jį lydėjęs*
Mk 15, 21; *sargybinis privertė vyrą, vardu Simonas, atkeliavusį iš Kirėnės,*
Mt 27, 32; Lk 23, 26 *panešėti jo kryžių.*

33. Moterys ėjo greta Jėzaus šioje lėtoje, žeminančioje kelionėje į Golgotos vietą, – *išvertus tai reiškia „Kaukolės vieta“,* – kur jis buvo nukryžiuotas.

Mk 15, 26; 34. Prieš pakeliant kryžių, kareivis Piloto įsakymu prikalė
Mt 27, 37; Jn 19, 19 prie jo lentelę su kaltinimu: *Žydų karalius.*

35. Tuo pačiu metu iš abiejų jo pusių buvo pastatyti dar du kryžiai, ir Judas prisiminė pranašiškus Rašto žodžius: *Jis buvo*
Iz 53, 12 *priskirtas prie nusidėjėlių.*

36. Vienas iš tų nusikaltėlių šaukė: *Jei tu esi Mesijas, gelbėk save ir mus!*

37. Kitas nusikaltėlis sudraudė pirmąjį sakydamas: *Juk mudu teisingai gavome, ko mūsų darbai verti, o šitas nieko blogo nėra padaręs.* Ir pasisukęs į Jėzų prašė: *Prisimink mane, kai ateisi į savo karalystę!*

Lk 23, 39–43 38. Jėzus jam atsakė: *Jau šiandien su manimi būsi rojuje.*

39. Judas stebėjo, kaip kareiviai, budintys prie kryžiaus, metė burtus ir pasidalijo Jėzaus drabužius į keturias dalis, kad išsipildytų Dovydo giesmė. *žr.* Ps 22, 19

40. Jėzus tarė: *Tėve, atleisk jiems, jie nežino, ką daro.*

41. Judas stebėjo, kaip vyresnieji kunigai ir Rašto aiškintojai toliau tyčiojasi iš Jėzaus: *Kitus išgelbėdavo, dabar tegu pats išsigelbsti.*

42. Jie kalbėjo: *Tegu Mesijas nužengia nuo kryžiaus, kad galėtume juo patikėti.*

43. Kiti sakė: *Ar tu esi tas pats, kuris sugriauni šventyklą ir per tris dienas ją atstatai?*

44. *Visą kraštą apgaubė tamsa, ir šventyklos uždanga perplyšo į dvi dalis nuo viršaus iki apačios.*

45. Judas parpuolė ant kelių. Jis meldėsi, kad Mokytojas daugiau nebekentėtų ir greičiau mirtų.

46. Bet tik po devynių valandų Jėzus garsiai sušuko: *Mano Dieve, mano Dieve, kodėl mane apleidai?!*

47. Šimtininkas, stovėjęs kryžiaus papėdėje, pažiūrėjo aukštyn į Jėzų ir pasakė: *Iš tikro šitas žmogus buvo Dievo Sūnus.*

48. Judas klūpodamas meldėsi, kol pagaliau kryžius buvo nuleistas.

49. *Prie kryžiaus stovėjo moterys, ištikimai lydėjusios Jėzų.*

50. Kareiviai, prieš atiduodami moterims kūną, patikrino, ar nuteistasis tikrai miręs.

51. *Kai kūną nuėmė nuo kryžiaus, Marija Magdalietė išplovė jo žaizdas, o Jokūbo motina Marija nušluostė kūną. Jos suvyniojo jį į baltą drobulę ir išsinešė.* *žr.* Mk 15, 25–47; Mt 27, 35–61; Lk 23, 33–56

52. Kai Jėzaus kūnas buvo išneštas, Judas pažiūrėjo aukštyn į dangų ir pakartojo Jono Krikštytojo žodžius: *Ar tu esi tas, kuris turi ateiti, ar mums laukti kito?* Lk 7, 19; Mt 11, 3

53. Judas matė Mokytoją paskutinį kartą.

JUDO

EVANGELIJA

24 SKYRIUS

Tas, kuris kabo ant medžio, yra Dievo prakeiktas

1. Velykos buvo jau čia pat, ir kai kurie žydai tarpusavyje murmėjo, kad buvo suklysta įvykdant mirties bausmę šventam žmogui.

2. Tai buvo paprasti žmonės, kurie tik prieš kelias dienas mielai šaukė: *„Ant kryžiaus jį, ant kryžiaus!"*, o dabar greitai kaltę dėl Jėzaus mirties permetė Pilotui ir Romos kariuomenei.

3. Likusieji mokiniai išsislapstė, ir tik vienas vardas buvo ta-
žr. Mt 26, 15 riamas su panieka – Judo Iskarijoto, *žmogaus, išdavusio Jėzų.*

4. Mieste sklido gandai, sparčiai nustelbdami vienas kitą.

žr. Mk 16, 4–7; Mt 28, 2–7; Lk 24, 2–5 5. Buvo kalbama, kad *akmuo buvo nuritintas nuo kapo ir jo
viduje buvo angelai.*

6. Buvo netgi kalbama, kad Jėzus prisikėlė iš numirusiųjų ir pasirodė jau tris kartus: *Marija Magdalietė matė jį prie kapo trečią dieną ir palaikė jį sodininku; du mokiniai sutiko jį ke-
žr. Jn 20, 14–15; Lk 24; Mk 16, 19–20 lyje į Emausą, ir vienuolika mokinių matė jį vakarieniaudami
kartu.*

7. Vyresnieji kunigai ir fariziejai stengėsi išjuokti visas kalbas
žr. Mt 28, 11–15 apie Jėzaus prisikėlimą.

8. Bet jų autoritetas žmonėse vis smuko, ir jie nieko negalėjo padaryti žydams, apleidusiems savo protėvių tikėjimą ir prisidėjusiems prie naujos sektos, kurios nariai tikėjo Jėzaus prisikėlimu.

9. Petras tapo naujųjų atsivertėlių vadovu ir skelbė, *kad Šventoji Dvasia buvo duota nedidelei grupei žmonių, gyvenančių Jeruzalėje.* žr. Apd 2, 2–13

10. Judas negalėjo pripažinti Jėzaus prisikėlimo, todėl išsiskyrė su Petru.

11. Jis laikėsi Jono Krikštytojo tikėjimo, kad Jėzus buvo šventas žmogus, netgi pranašas, ištikimas Jeremijo, Izaijo ir Ezekielio tradicijoms.

12. Bet Judas nebelaikė Jėzaus išrinktuoju, kuriam skirta išgelbėti žydus nuo pavergėjų.

13. Judas ir toliau tikėjo, kad jų Dievas yra Jahvė, o žydai – išrinktoji tauta.

14. Ar Mozė nepranašavo, kad *tas, kuris kabo ant medžio, yra Dievo prakeiktas?* Įst 21, 23

15. Po visko, kas įvyko, Judas liko su gėdos žyme ir neturėjo draugų, kurie jį apgintų.

16. Vos pasirodydavo sinagogoje, vyresnieji kunigai varydavo jį lauk, nes nenorėjo, kad jiems būtų primenama, kas atvedė juos pas Jėzų.

17. Atstumtas žydų vadovų, apleistas Jėzaus pasekėjų, Judas po trisdešimties dienų išėjo iš Šventojo miesto ir leidosi į ilgą kelionę į Kumraną.

18. Jis įstojo į esenų bendruomenę, įsikūrusią tvirtovėje Negyvosios jūros pakrantėje, ir čia, dykumos vienatvėje, leido likusias gyvenimo dienas.

19. Nors esenai nemėgo romėnų, lygiai su tokiu pat užsidegimu jie niekino ir sadukiejus.

20. Jie manė, kad sadukiejai prarado moralinę teisę būti renkami Izraelio vadovais, nes buvo susidėję su pagonimis,

norėdami išlaikyti valdžią ir išsaugoti jiems skirtas privilegijas.

21. Esenai nepritarė ir fariziejams, nes tie, anot jų, nebesilaiko geriausių Izraelio papročių.

22. Priešingai jiems, esenai buvo pasišventę iš naujo patirti žydų išėjimo iš Egipto dienas, gyventas dykumoje.

23. Jie laukė ateisiančio Mesijo, kuris tikrai nugalės Dievo priešus ir sės į sostą tą didžią ir baisią dieną, kai žydams bus atkurta Izraelio karalystė.

24. Nors Judas likusį savo gyvenimą skyrė darbui esenų bendrijoje, nebuvo dienos, kad jis neparpultų ant kelių ir negedėtų dėl Jėzaus mirties.

JUDO

EVANGELIJA

25 SKYRIUS

Tėvo nuodėmės

1. Nemačiau tėvo nuo aštuonerių metų, kai jis iškeliavo į Jeruzalę kaip patikimas Jėzaus Nazariečio mokinys.

2. Nebūčiau sužinojęs apie jo likimą, jei ne keliaujantis pamokslininkas, atėjęs į Keriotą, kuris pasakė sutikęs mano tėvą viešėdamas Kumrane.

3. Po kelių dienų šeimos palaimintas išėjau į ilgą kelionę per Judėjos dykumą iki Negyvosios jūros pasimatyti su tėvu.

4. Esenai nenoriai įleido mane pro vartus, ir tai tik tada, kai įtikinau juos, kad esu Judo Iskarijoto pirmagimis sūnus.

5. Iš pradžių pamatęs tėvą jo nepažinau: jis buvo toks pasenęs ir nežinojo, kas aš.

6. Kai Aba pripažino mane savo sūnumi, jis mane įspėjo, kad galėsiu čia viešėti vieną mėnesį ir vieną dieną, nebent pats norėčiau tapti esenu ir likusį gyvenimą praleisti vienatvėje dykumoje, ruošiantis Mesijo atėjimui. [xxxv]

7. Tik trečią dieną paklausiau tėvo, kodėl jis negrįžo į Keriotą ginti savo gero vardo.

8. Aba buvo įsitikinęs, kad vien savo buvimu jis nuolat primintų tą vaidmenį, kurį jis, pats to neįtardamas, suvaidino prisidedant prie Jėzaus mirties.

9. Jis negalėjo pamiršti ir Petro žodžių išsiskiriant: *Geriau tau būtų buvę negimti.* Mk 14, 21; Mt 26, 24

10. Vieną kartą papasakojęs apie tą paskutinį susitikimą su Petru, jis daugiau nebeužsiminė apie dienas, kai buvo Jėzaus Nazariečio mokinys.

11. Atrodė, kad jį domino tik mūsų šeima ir visa, kas jiems nutiko.

12. Negalėjau atsakyti į visus Abos klausimus, nes nenorėjau, kad jis žinotų, jog net ir tolimiems mūsų giminėms buvo kasdien primenama, kad jie to paties kraujo kaip Judas Iskarijotas, mokinys, išdavęs Jėzų.

13. Papasakojau jam, kad mama atidavė sielą, sulaukusi du kartus po dvidešimt ir dar trejų metų, kai du mano broliai pabėgo iš Izraelio į tolimas šalis.

14. Vėliau turėjau prisipažinti, kad nė viena iš mano seserų neištekėjo, o aš taip pat dar neturiu sūnaus.

15. Į tai Aba atsakė, kad *bausmė už tėvų kaltę teks vaikams*
Įst 5, 9 *iki trečios ir ketvirtos kartos.*

16. Po kiekvienos žinios Aba darėsi vis uždaresnis.

17. Ištisas dienas iš jo lūpų neišgirsdavau nė žodžio ir pradėjau baimintis dėl jo gyvybės.

18. Vienuoliktą dieną jis vėl prabilo, bet tik supažindindamas mane su darbais, kuriuos nuveikė Kumrane per savanoriškai prisiimtą tremtį.

19. Jis ir jo bičiuliai esenai dirbo dieną ir naktį kaupdami rankraščių biblioteką, norėdami užtikrinti, kad žydų tautos istorija nepradingtų, nors ir kiek ilgai pagonys užkariautojai valdytų Šventąją žemę.

20. Bet romėnai darėsi vis žiauresni, kai jų šnipai pradėjo
[xxxvi] pranešinėti apie galimą sukilimą.

21. Titas išleido ediktą paskelbdamas, kad visos šventyklos, kurios atsisakys atverti vartus romėnams, bus nušluotos nuo žemės paviršiaus, o gyventojai bus nuteisti mirti už neklusnumą ciesoriaus valdžiai.

žr. Juozapas. „Žydų sukilimas" VI. 323–355 [xxxvii]

22. Romos kariuomenės legionai siautėjo po Izraelio žemę vykdydami Aukščiausiojo vado įsakymus.

23. Po Jeruzalės nusiaubimo Judas pasakė man, kad bijo, jog romėnai netruks pereiti per dykumą ir atkreipti savo žvilgsnius į Kumraną.

24. Jei tėvas kalbėdavo, tai tik apie mūsų tautos senovę, ir aš jau ėmiau prarasti viltį, kad jis kada nors užsimins apie tas dienas, kai buvo Jėzaus Nazariečio mokinys.

25. Bet reikalai pasikeitė, kai jis paklausė manęs, ar ką nors žinau apie kitus vienuolika mokinių.

26. Papasakojau jam apie raštą, kuris platinamas tarp Antiochijos krikščionių, ir dar apie kitą, neseniai pasirodžiusį Efeze.

27. Tėvas klausėsi šitų naujienų negalėdamas patikėti.

28. Judas šaipėsi iš autoriaus, kuris teigė matęs Jėzų vaikštantį vandeniu, taip pat ir iš kito teigusio, esą jis pats matęs, kaip Jėzus vestuvėse Kanoje pavertė vandenį vynu. Judas teigė, kad to niekada nebuvo.

žr. Mt 14, 22–27; Jn 2, 1–10 [xxxviii]

29. Kol jis mąstė apie tuos dalykus, aš tylėjau.

30. Tik vėl jo spaudžiamas nenoromis pasakiau, kad svetimose šalyse platinama dar viena evangelija, kurioje Petras nurodė išbraukti Judo vardą iš Jėzaus pasirinktų mokinių sąrašo.

31. *Jį turėjo pakeisti Motiejus, išrinktas metus burtus, ir jis buvo priskaitytas prie vienų iš dvylikos.*

žr. Apd 1, 21–26 [xxxix]

32. „Kodėl, kodėl?“ – klausė jis, norėdamas žinoti.

žr. Mt 27, 5 33. „Nes vienas iš apaštalų paskelbė, esą Judas pasikorė."

34. Judas nedelsdamas atsakė: „Jei jis nebūtų pamiršęs savo auklėjimo, būtų prisiminęs, kad nė vienas pamaldus žydas nie-
[xl] kada neatims sau gyvybės."

35. Įspėjau tėvą, kad dar kitas parašė, esą Judas parpuolė ant
Apd 1, 18 žemės ir jo kūnas plyšo pusiau.

36. Aba apmąstė šiuos žodžius ir tada pasakė: „Jei bent vienas iš tų teiginių būtų teisingas, – bet, aišku, taip nėra, jie tikrai būtų patvirtinti ir kitų apaštalų, kad krikščionys žinotų, kaip Judas užbaigė savo dienas."

37. „O kaip dar šie vyrai burnoja svetimose šalyse?" – paklausė jis tyliai.

38. Neatsakiau, nors nepajėgiau nuslėpti nusiminimo.

39. „Sakyk man viską, – pareikalavo Aba, – kad žinočiau, ką kiti mokiniai kalba apie mane."

žr. Mt 26, 15 40. Nuleidau galvą ir pašnibždomis pasakiau, jog vienas iš jų
[xli] parašė: „Judas išdavė Mokytoją už trisdešimt sidabrinių."

41. Išgirdęs šiuos žodžius, Aba nebesivaldė.

42. Jis pareikalavo, kad būtų užrašytas jo pasakojimas ir visi sužinotų tiesą apie tai, kas vyko tada, kai jis buvo pranašo Jėzaus mokinys.

43. Paskutines dienas Kumrane leidau užrašinėdamas kiekvieną tėvo žodį.

44. Kaip ir daugelis senų žmonių, Aba gerai prisiminė kiekvieną smulkmeną, įvykusią prieš keturiasdešimt metų, ir sunkiai teatsiminė tai, kas įvyko vakar.

45. Būčiau užrašęs daugiau, bet kai esenai išgirdo iš keliaujančio svetimšalio, kad romėnų legionas pastebėtas kertantis

dykumą Kumrano link, Aba pareikalavo, kad kuo greičiau iš čia iškeliaučiau ir grįžčiau namo.

46. Norėjau ir toliau užrašinėti tėvo žodžius, bet jo mintys dabar buvo užimtos mano saugumu ir galimais padariniais artėjant romėnų kariuomenei.

47. Paklusau tėvo liepimui, sudėjau tuos kelis rankraščio puslapius į odinį kapšį, nenoromis palikau tėvą ir iškeliavau į Keriotą pas šeimą.

48. Daug esenų jau buvo išėję iš buveinės ir skubėjo į pietus ieškoti prieglobsčio Masados tvirtovėje. [xlii]

49. Jiems išeinant pastebėjau, kad kai kurie iš jų nešėsi rankraščius.

50. Vėliau sužinojau, kad esenų tikėjimas buvo toks stiprus, jog Masadoje jie veikiau pasirinko mirtį nuo savo rankos, negu galimybę būti suimtiems, nugabentiems į Romą ir rodomiems pagonims per triumfo eiseną.

51. Bijau, kad visos esenų pastangos daugelį metų saugant rankraščius pasirodė tuščios.

52. Tada Judui buvo tris kartus po dvidešimt ir dar dešimt metų. Jis buvo per silpnas, kad galėtų stačiu šlaitu įkopti į palyginti saugią Masadą.

53. Judas su saujele esenų ryžtingai pasiliko Kumrane.

54. Laukiant artėjančios Romos kariuomenės, vartai buvo užrakinti ir užsklęsti.

55. Po keturių dienų romėnai įsiveržė į tvirtovės teritoriją.

56. Judas buvo suimtas kartu su kitais septyniais esenais ir be teismo nuteistas myriop.

57. Kai mirties nuosprendis buvo paskelbtas, Judas parpuolė ant kelių.

58. Jis dėkojo Dievui Jahvei sužinojęs, kad patirs Jėzaus
[xliii] likimą.

59. Judas mirė taip kaip Jėzus. Romėnai jį nukryžiavo.

PAAIŠKINIMAI

Čia aiškinamos kai kurios knygos „Judo evangelija pagal Benjaminą Iskarijotą“ (toliau – „Judo evangelija“ smulkmenos, užrašytos pagal faktus, pateiktus pirmajame mūsų eros amžiuje.

IŠRYŠKINTIEJI TEKSTAI *yra arba tiesioginės biblinių tekstų citatos, arba jų parafrazės. Visur nurodomi šaltiniai, o prie biblinių šaltinių citatų pridedama nuoroda žr.*

VISI BIBLINIAI TEKSTAI *yra išversti autoriaus(ių), remiantis „Revised Standard Version“ ir „New Revised Standard Version“ leidiniais.*

i. **EVANGELIJOS.** Evangelijos rašytos pirmojo amžiaus pabaigoje (Morkaus apie 70 m., Mato apie 85 m., Luko apie 85 m. ir Jono apie 100 m. po Kr.). Mes nežinome, kas buvo tie evangelistai, nes Mato, Morkaus, Luko ir Jono vardai buvo įrašyti į rankraščius antrojo amžiaus pabaigoje. Visai įmanoma, kad nė vienas iš jų nebuvo apaštalas. Krikščionys pripažįsta, kad Morkus buvo artimas Petro padėjėjas Romoje, bet ne apaštalas. Matas buvo mokytas žydas, tapęs krikščionimi (žr. Mt 13, 52). Muitininko (Levio) Mk 2, 14 (taip pat žr. Lk 5, 27) virtimas Matu (žr. Mt 9, 9) gal ir yra nuoroda į apaštalą Matą (žr. Mt 10, 3; Mk 3, 18; Lk 6, 15), bet tai nėra įrodyta. Tik antrojo amžiaus pabaigoje buvo pripažinta, kad ketvirtosios evangelijos autorius yra „mylimasis mokinys“ Jonas. Bet panašiau, kad ketvirtosios evangelijos autorius yra buvęs Jono Krikštytojo mokinys, vėliau tapęs artimu Jėzaus pasekėju, bet ne vienas iš Dvylikos. Krikščionių Bažnyčia laiko tas keturias evangelijas Šventuoju Raštu. Jose dėstant faktus pasakojama, ką Dievas davė žmonijai per Jėzaus gyvenimą, mokymą, mirtį ir prisikėlimą.

ii. **TĖVAI IR SŪNŪS.** Aleksandro Didžiojo (336–323 m. prieš Kr.) sukurtos imperijos dėka graikų kalba tapo šnekamąja ir rašto kalba visame Viduržemio jūros baseine ir už jo ribų. Visi Naujojo Testamento raštai – žydų

pasaulio kūrinys – yra rašyti graikų kalba. Šeima (*bet-'ab* „tėvo namai") yra svarbiausia tautos ląstelė ir asmens išgyvenimo sąlyga. Daugybė Senojo ir Naujojo Testamento genealoginių sąrašų (pvz., žr. Pr 36, 9–14; 1 Krn 9, 39–44; Mt 1, 1–17; Lk 3, 23–38) rodo, kaip svarbu turėti „savo" tėvoniją, taip pat ekonominę ir socialinę tėvoniją, ir sūnūs privalėjo tęsti tėvo tradicijas. Ši sūnums uždėta atsakomybė ryškiai atsispindi žydų „Dvylikos patriarchų testamente", taip pat ir *Ben Sirach*. Pirmajame tėvas nurodo sūnums tęsti jo tradicijas, o antrajame tekste matyti, kad jas pagarbiai tęsia ir vaikaitis. Ši knyga, dar žinoma kaip Ekleziastikas, buvo rašyta hebrajų kalba ir išversta į graikų kalbą prieš Kristų.

KRIKŠČIONIŲ NEPRIPAŽINTOS EVANGELIJOS. Naujai kylančioji Bažnyčia nepripažino daugelio evangelijų, vadinamų apokrifinėmis evangelijomis. Tokių evangelijų medžiagos rinkinys *The Codex Tchakos*, rašytas koptų kalba, bet pirmiau graikiškai buvo paskelbtas 1999 metais. Šiame rankraščių rinkinyje galima rasti ištraukų iš Evangelijos pagal Judą, ir jų parašymo data tikriausiai yra 180 m. po Kr. Tekstas fragmentiškas, ne visai evangelija, ir perteikia antrojo amžiaus gnostinį Jėzaus supratimą. Judas pristatomas kaip žmogus, kurį Jėzus skatina pildyti Dievo valią ir žengti žingsnį, kuris išlaisvins Jėzų iš nuodėmingo žmogiškojo pavidalo ir pavers dangaus gyventoju. Daremo arkivyskupo diskusijos pateiktos (žr. T. Wright. „Judas ir Jėzaus evangelija", Londonas: SPCK, 2006). Judo evangelija įkvėpta ne to teksto, bet noro parodyti krikščionių pripažintus įvykius Judo akimis.

iv. JUDO ISKARIJOTO VARDAS. Greta Iskarijoto pavardės aiškinimo, pateikto Judo evangelijoje 1, 12–15, siūlomos ir kelios kitos prielaidos, pavyzdžiui, kad Judas buvo „išnešiotojas" pagal hebrajų kalbos veiksmažodį *skr.* Judas yra graikiška hebrajiško vardo Juda forma.

v. JĖZAUS GIMIMAS. Jėzaus gimimas Judo akimis nesutampa su Romos katalikų interpretacija, išreikšta Marijos doktrinose, ypač apie amžinąją Marijos nekaltybę. Bet šis faktas plačiai pripažintas Mato 1, 25; Morkaus 3, 31–35 ir Jono 7, 3–8. Judas, kaip kiekvienas griežtai auklėtas žydas, galėjo pripažinti Jėzų tik kaip teisėtos žydų santuokos pirmagimį.

vi. ANGELŲ JUNGIMASIS SU MOTERIMIS. Pagal ikikrikščioniškąją ir rabinų tradiciją, angelų jungimasis su moterimis, kaip pasakyta Pradžios knygoje 6, 1–4, yra blogio ir milžinų atsiradimo šaltinis. Šis blogis buvo toks rimtas, kad Dievas gailėjosi apgyvendinęs Žemėje Adomą ir Ievą. Jo širdis

sielvartavo, ir po tvano gyvi išliko tiktai Nojus ir jo šeima (žr. Pr 6, 1–9, 17). Pradžios knygos Pr 6, 1–4 temos plėtojimą galite rasti Kumrano raštuose (pvz., 4Q Milžinų knyga) ir Henocho knygoje (žr. Henoch 6 ir 7).

vii. PALIESTI MOTERĮ. Jėzus palietė moterį, kuri nebuvo jo žmona, o tai buvo laikoma nusižengimu dievobaimingumui. Vėlesnieji žydų teisynai draudžia moteriai patarnauti prie stalo, nes tikrai negalima nustatyti tokio asmeninio dalyko, kaip moters menstruacijų ciklas. Biblinė šio papročio kilmė yra Kun 15, 19–24; 18, 6; 22, 10; 36, 17 ir Mišnos traktate *Niddah*. Kaip sakė Rabis Samuelis (mirė apie 254 m. po Kr.): „Jokiomis aplinkybėmis negalima leisti, kad patarnautų moteris, suaugusi arba vaikas."

viii. DOVYDO SOSTAS. Dovydas buvo antras ir didžiausias Izraelio karalius. Jis valdė maždaug 1010–970 m. prieš Kr. ir sukūrė imperiją, kuri tęsėsi nuo Egipto iki šių dienų Irano. Psalmė 89, 4 ir 2 Sam 23, 5 kalba apie amžinąją sandorą, sudarytą tarp Dievo Jahvės ir Dovydo. Egzistuoja daug aiškinimų, kaip šis pažadas bus įvykdytas. Vienas iš jų teigia, kad Dievas Jahvė pažadėjo atsiųsti „Dovydo Sūnų", kuris sėdės karališkame soste Jeruzalėje. Didžiulėmis karinėmis pergalėmis jis vėl atkurs Izraelio šlovę. Krikščionys tiki, kad Jėzus išpildė Dovydo sandoros sąlygas (žr. Mt 1, 1; Rom 1, 3), bet Jėzus niekada neprisiėmė karinio vado vaidmens. Evangelijos užsimena, kad pirmieji mokiniai galėjo nueiti paskui jį to tikėdamiesi.

ix. RAŠTO AIŠKINTOJAI IR FARIZIEJAI. Rašto aiškintojai buvo daugiausia tarnaujantys žmonės. Jie studijavo įstatymus ir tarnavo kaip juridiniai konsultantai kiekvienam, kam prisireikdavo jų paslaugų. Todėl buvo sadukiejų Rašto aiškintojai ir fariziejų Rašto aiškintojai. Fariziejai kūrėsi Izraelyje per du šimtmečius iki Kristaus. Tuo laikotarpiu žydų vadovus ir taip pat vyriausiąjį kunigą valdė užsienio jėgos – iš pradžių graikų valdovai, o vėliau romėnai. Fariziejai (kurių vardas tikriausiai reiškia „atsiriboję nuo korupcijos") stengėsi gyventi griežtai žydiškai, paklusdami Toros įsakymams. Jie priešinosi korumpuotai valdžiai ir daug kentėjo už savo tikėjimą. Jie keliaudavo visur, kur gyveno žydai, bet pagrindinė jų vieta buvo sinagoga, kur Tora buvo garbinimo centras. Susitelkimas į Torą ir sinagogą užtikrino jų mobilumą, todėl jie išliko gyvi per Žydų sukilimą ir vėliau sukūrė vadinamąjį rabinų judaizmą.

x. PO FIGMEDŽIU. Pagal žydų paprotį asmuo, apmąstantis Torą, turi sėdėti po figmedžiu. Žydų raštai yra vėlyvi, bet tikriausiai minima plačiai

paplitusi senovinė tradicija, kad mokytas įstatymų žinovas turi sėdėti po figmedžiu ir studijuoti raštą.

xi. DIEVO SŪNUS. Judas netiki, kad Jėzus yra Dievo Sūnus, priešingai Jono tradicijai (100 m. po Kr.), kurią ilgainiui suprato ir apibrėžė Nikėjos (325 m. po Kr.) ir Chalkedono bažnyčios (451 m. po Kr.): Jėzus yra antrasis Trejybės asmuo. Judas tiki „Dievo sūnumi" kaip Mesiju, kurio laukiama Izraelyje, remiantis Ps 2, 7 ir 2 Sam 7, 14 tekstais.

xii. LIGOS IR NUODĖMĖS. Žydų biblija dažnai ligas ir mirtį aiškina kaip bausmę už nuodėmes (žr. 2 Sam 12, 13–23; 24, 1–25). Tik Dievas turi galią ligoms ir nuodėmei.

xiii. SANKIRČIŲ ISTORIJOS. Sankirčių tarp Jėzaus ir žydų vadovų aprašymas, randamas Judo evangelijoje 6, 9–15, remiasi Mk 2, 1–12. Judo pasakojimas rodo vis gilėjančią krizę. Pirmoji reakcija į Jėzaus stebuklus yra nustebimas. Kai jis jau buvo parodęs visus savo stebuklus, žydų vyresnieji apkaltino jį piktžodžiavimu, vertu mirties bausmės.

xiv. DEKAPOLIS. Juo apibūdinama grupė graikų miestų Užjordanėje, šiaurrytiniame Jordano upės regione. Graikiškai pavadinimas reiškia „dešimt miestų". Devyni yra žinomi. Tai Abila, Kanata, Dijus, Gadara, Gerasa, Hipas, Pela, Fildelfija ir Skitopolis. Juose daugiausiai gyveno nežydai, kurie laikėsi graikų papročių ir religijos.

xv. DVYLIKA. Judo evangelijoje 8, 30 pateiktas dvylikos mokinių sąrašas atitinka krikščionių evangelijų sąrašus. Judas Iskarijotas visada minimas paskutinis. Judo vardo įrašymas sąrašo gale ir jo vaizdavimas Jėzaus išdaviku rodo ankstyvųjų krikščionių nusistatymą juodinti Judo asmenį.

xvi. JĖZAUS PAMOKSLAS. Jėzaus pamokslas, prasidėjęs palaiminimais, apytiksliai remiasi Jėzaus Lygumos pamokslu (Lk 6, 20–49), o ne ilgesne, geriau žinoma Kalno pamokslo versija (Mt 5, 6 ir 7).

xvii. TĖVE MŪSŲ. Malda „Tėve mūsų", pateikta Judo evangelijoje 9, 37, remiasi šios maldos Luko versija (žr. Lk 11, 2–4). Ji labai trumpa, pilna skubių pažadų, laukiant būtino išsipildymo. Luko evangelijoje pateikta versija tikriausiai artimesnė Jėzaus žodžiams, o ne įmantresnei ir žinomesnei maldos formai, pateiktai Mt 6, 9–13, ir dabar vartojama daugumoje krikščionių liturgijų ir maldaknygių.

xviii. KUMRANO BENDRUOMENĖ. Negyvosios jūros rankraščių atradimas (apie 1947 metus) padėjo surasti į tvirtovę panašų pastatą Kumrane prie Negyvosios jūros, kuriame gyveno pamaldžių žydų bendruomenė. Pasta-

tas stovėjo maždaug nuo 150 m. pr. Kr. iki 70 m. po Kr., kada jį sugriovė romėnai. Plačiai pripažįstama, kad žydai sektantai, pirmojo amžiaus liudininkams žinomi kaip esenai, buvo susibūrę Kumrane. Jie gyveno savo bendruomenėje ir buvo priešiški žydų valdžiai, kuri paniekino Izraelio papročius, kad galėtų išlaikyti gerus santykius su svetima jėga. Nuo 1947 m. buvo rasta daug rankraščių. Vienuose iš jų buvo bibliniai, o kituose – Kumrane surašyti tekstai. Minėtuosius tekstus (*Bendruomenės taisyklės, Kongregacijos taisyklės, Karo įstatai)* surašė Kumrano esenai.

xix. MESIJAS IR DANGAUS DUONA. Ryšys tarp manos dovanos ir mesijinės eros judaizme jau buvo nustatytas pirmajame amžiuje. Citata, pateikta Judo evangelijoje 10, 26, yra paimta iš dokumento, kurio data gali būti pirmas amžius po Kr.

xx. PILYPO CEZARĖJA. Miestas nebuvo žinomas iki Sirijos valdovo Antiocho IV laikų, bet apie 200 m. prieš Kr. minimas kaip Panionas. Pavadinimas aiškiai sako, kad jame buvo laikomasi Pano kulto. 20 m. prieš Kr. Augustas perdavė regioną Erodui Didžiajam, o po jo mirties jis atiteko jo sūnui Pilypui, kuris pervadino miestą Cezarėja Romos imperatoriaus garbei. Bet miestas buvo žinomas kaip Pilypo Cezarėja, vengiant painioti jį su gražiu Erodo jūros uostu pietuose, kur Jėzaus laikais buvo įsikūrusi romėnų valdžia. Šis vardas randamas evangelijose, taip pat ir Judo evangelijoje 11. Vėliau miestas buvo pavadintas Panėjumi ir iki šiol išliko jo arabiškas pavadinimas – Banijas.

xxi. ŽMOGAUS SŪNUS. Šį posakį, aptinkamą visose keturiose evangelijose, Jėzus vartojo tik kalbėdamas apie save. Tai turbūt aiškiausia nuoroda į tai, kaip Jėzus pats suprato savo asmenį ir misiją. Tą posakį plačiai vartoja Ezekielis, nurodydamas kuklią žmogiškąją pranašo prigimtį. Posakis randamas ir Danieliaus knygoje 7, 13–14. Joje aiškiai užsimenama apie asmenį, kuris nugalės pasipriešinimą ir sugrįš apgaubtas šlovės. Evangelijose Jėzus sieja Žmogaus Sūnų su kentėjimu (žr. Mk 8, 31; 9, 31; 10, 32–34), ir kai kas mano, kad Žmogaus Sūnaus kentėjimu norėta išreikšti Izraelio tautos patirtas kančias tuo laiku, kai buvo rašoma Danieliaus knyga.

xxii. PETRAS KAIP KLIUVINYS. Evangelijoje pagal Matą šis žodžių žaismas, pavadinant Petrą akmeniu, yra išaiškintas. Evangelistas rašo, kad Jėzus palaimino Petrą, pavadindamas jį „Uola" (graikų kalba – *petros* arba *petra*) Mt 16, 18. Bet kai Petras mėgina sukliudyti Jėzaus kelionei kryžiaus

link, Jėzus pavadina jį „Satan" (aramėjų kalba – *satana)* ir aiškina, kad šis žodis reiškia „akmeninį kliuvinį" (graikų kalba – *skandalon).*

xxiii. ABA ARBA TĖVAS. Jėzus kalbėjo aramėjų kalba ir evangelijose vieną kartą (Mk 14, 36) jis pavartoja aramėjų žodį *Abba*. Evangelistas graikų skaitytojams verčia jį į „tėvas". Šį žodį vartojo vaikai, kreipdamiesi į tėvą su pagarba, klusnumu ir meile.

xxiv. TABORO KALNAS. Neaukštas kalnas, į kurį galima įkopti labai stačiu šlaitu, yra į pietus nuo Nazareto prie kelio į Judėją. Sunku pasakyti, kas iš tikrųjų įvyko per mokinių susitikimą su pasikeitusiu Jėzumi. Taip pat neįmanoma nustatyti, kur tai įvyko. Ortodoksinės tradicijos perkelia šį pasikeitimą ant įspūdingesnio Hermono kalno. Ryšys ir iš to kilusi painiava atsirado dėl Psalmėje 89, 13 nurodyto Hermono ir Taboro kalnų artumo: „Šiaurė ir pietūs – tu juos sukūrei, Taboras ir Hermonas džiugiai šlovina tavo vardą."

xxv. JĖZUS PRANAŠAUJA KANČIĄ. Jėzaus pranašystės apie kančią, išsakytos jo kelionėje į Jeruzalę, plėtojasi jam kalbant. Jėzus tikriausiai kalbėjo apie savo būsimą mirtį maždaug tokiais žodžiais: „Žmogaus Sūnus bus atiduotas į žmonių rankas ir tie jį nužudys." Jis tikriausiai kalbėjo tikėdamas ir vildamasis, kad galiausiai Dievas jį išgelbės. Tuo metu, kai evangelijos buvo rašomos, tas išgelbėjimas buvo išreikštas žodžiais, kurių išsipildymu ankstyvoji Bažnyčia tikėjo – tai prisikėlimas trečią dieną.

xxvi. NEPAŽĮSTAMASIS IŠ GALILĖJOS. Čia išaiškėja, kaip Judo evangelijoje remiasi tradicijomis, kurias suformavo sinoptinės – Mato, Morkaus ir Luko – evangelijos. Jėzus ateina į Jeruzalę pirmą kartą. Jono evangelijoje Jėzus dažnai matomas Jeruzalėje.

xxvii. JĖZUS PRANAŠAS. Daug kritinių istorijos studijų apie „ikivelykinį Jėzų" priėjo prie išvados, kad Jėzus ir jo mokiniai suprato jį esant pranašą.

xxviii. Jėzus, Dovydo sūnus. Ankstyvieji krikščionys laikė Jėzų mesijiniu Dovydo Sūnumi (pvz, žr. Mt 1, 1). Bet Judo evangelijoje Jėzus nesako esąs Dovydo Sūnus. Bartimiejaus išgydymas yra vienintelis kartas šioje evangelijoje, kur Jėzus neatsisako to titulo. Mokslininkai sutinka, kad vienintelis kartas, kai Jėzus neprieštarauja vadinamas „Dovydo Sūnumi" Evangelijoje pagal Morkų (Mk 10, 46–52), nėra užuomina į jo mesijiškumą, bet į žydų tradiciją laikyti istorinį Dovydo sūnų karalių Saliamoną gydytoju. Judo evangelijoje Judas klaidingai suprato aklojo Bartimiejaus kreipimąsi į Jėzų kaip į gydytoją. Judo klausimas Petrui

rodo, kad jam atgimė viltis, jog Jėzus yra Dovydo Sūnus ir Mesijas iš Dovydo giminės.

xxix. Jėzaus įžengimas į Jeruzalę. Sunku atkurti, kas iš tikrųjų istoriškai vyko Jėzui įžengus į Jeruzalę. Judo evangelijoje aprašytoji scena remiasi Jn 12, 12–16 ir Zch 9, 9–11.

xxx. Įvykių Jeruzalėje seka. Visose keturiose krikščionių evangelijose įvykių seka yra vienoda: įžengimas, pamokslas, vakarienė, Getsemanė, žydų teismas, romėnų teismas, nukryžiavimas, palaidojimas, tuščio kapo suradimas, pasirodymai po prisikėlimo (nėra pas Morkų). Tačiau tų įvykių laikas skiriasi visose evangelijose, taip pat ir Judo evangelijoje.

xxxi. Sinedrionas. Tai aukščiausias tribunolas, kuriam Romos valdžia leido teisti ir bausti žydus pagal Žydų įstatymus. Sunku tiksliai nustatyti, kokia buvo sinedriono sudėtis ir ar jis buvo vienas. Anot evangelijų, buvo tik vienas sinedrionas Jeruzalėje, susidėjęs iš kunigų, fariziejų ir Rašto aiškintojų.

xxxii. Pinigų keitėjai šventykloje. Pinigų keitėjai, kurie sėdėjo išoriniame šventyklos kieme, meldėsi laikydamiesi šventyklos tyrumo. Įstatymas draudė įeiti į vidinę šventyklos teritoriją nešantis monetas su žmogaus arba gyvūno atvaizdais. Todėl visi, įeidami į šventyklą, atiduodavo monetas pinigų keitėjams. Jie keisdavo žydiškus pinigus į Tyro monetas be jokio atvaizdo. Išeidami iš šventyklos, tikintieji atsiimdavo savo monetas su atvaizdais. Šią aplinkybę reikia prisiminti skaitant Judo evangeliją 19, 16–19. Jėzų šventykloje klausinėja fariziejai, ir jis paprašo parodyti monetą. Jie parodo jam monetą su ciesoriaus atvaizdu. Žydui negalima turėti tokios monetos šventykloje.

xxxiii. Perėjimo šventės apeigos. Sunku tiksliai nustatyti, kaip Perėjimo šventė buvo švenčiama Jėzaus laikais. Tačiau laikantis įvairių senovės tradicijų, maistui vartojami tie patys dalykai (aitrūs prieskoniniai augalai, duona ir vynas), primenantys išsigelbėjimus, kurie užrašyti bibliniuose raštuose apie žydų išėjimą iš Egipto (žr. Iš 12, 1–19, 29). Jėzus kartoja šią tradiciją per paskutinę vakarienę, o jo veiksmas su duona ir vynu – kartu su jo žodžiais, aiškinančiais simbolinę vyno ir duonos prasmę – krikščionių tradicijose liko kaip nuolatinis priminimas apie Viešpaties vakarienę.

xxxiv. Jėzaus nekaltumas. Krikščionių evangelijose (Mato, Morkaus, Luko ir Jono) pabrėžiama, kad tikros bylos prieš Jėzų nebuvo. Žydų teis-

mas vyko remiantis prieštaringais parodymais, o po jo vykęs romėnų teismas baigėsi Piloto pareiškimu, esą jis nematąs Jėzaus kaltės.

xxxv. **Priėmimas į Kumraną.** Nuoroda į ribotą laiką, kiek Benjaminas galės viešėti Kumrane, nebent ketintų jame pasilikti, randama pirmojo amžiaus liudytojų Juozapo ir Filono parodymuose ir Negyvosios jūros rankraščių tekstuose. Kiekvienas, norintis įstoti į bendruomenę, buvo priimamas vieniems bandymo metams. Metų pabaigoje jam buvo atliekamos maudymo apeigos kaip pagrindinis esenų ritualų elementas. Priimtasis kandidatas turėjo gyventi ten dar dvejus metus, o jo laukimas baigdavosi apeigomis, kurių metu būdavo duodama ištikimybės priesaika. Benjaminas to nenorėjo, todėl sutiko grįžti į Keriotą.

xxxvi. **Karo pradžia.** Ne vienas faktorius galiausiai atvedė į pirmąjį žydų ir romėnų karą (žinomą kaip Didysis žydų sukilimas), prasidėjusį 66 m. po Kr. Žydų istorikas Juozapas (apie 37–101 m. po Kr.) pasakoja apie tai, kaip buvo kryžiuojamas kiekvienas, priešinęsis romėnams, apie esenų pabėgimą ir savižudybes. Juozapas buvo žydas. Jis iš pradžių prisidėjo prie žydų maišto ir kovojo prieš romėnus Galilėjoje, o kai buvo sučiuptas, persimetė į kitą pusę. Jis yra geriausias turimas Žydų sukilimo įvykių liudininkas, nors apskritai jis gina romėnus ir dėl karo kaltina žydų zelotus. Sukilimas prasidėjo valdant Vespasianui (66 m. po Kr.), bet Jeruzalė buvo sugriauta, kai Romos kariuomenei vadovavo Titas (70 m. po Kr.). Abu karo vadai vėliau tapo Romos imperatoriais.

xxxvii. **Tito ediktas.** Iš visų pusių apsupti Jeruzalės vadai atsisakė pripažinti, kad pralaimėjimas ir sugriovimas neišvengiami. Juozapas švelnina Tito ediktą, bet jis vis tiek pakankamai žiaurus: „Titas labai pyko, kad žmonės, apsiausti mieste, dar drįsta kelti jam sąlygas, tarsi jie būtų užkariautojai. Jis įsakė paskelbti ediktą. Niekam nebus leista pabėgti iš miesto arba ieškoti sąlygų taikai. Jei bent vienas mėgins, jis jų nepasigailės." (Juozapas. „Žydų sukilimas", VI. 352)

xxxviii. **Vandenį pavertė vynu.** Visuotinai pripažinta net pačių kritiškiausių mokslininkų, kad Jėzus įvykdė daug stebuklų, kuriuos matė jo laikotarpio žmonės, pavyzdžiui, išvarinėjo demonus ir gydė ligonius. Tokie dalykai, kaip vaikščiojimas vandeniu arba vandens pavertimas vynu, paprastai vadinami „gamtos stebuklais". Kai ankstyvieji krikščionys pradėjo pripažinti ir suprasti, kad prisikėlęs Jėzus buvo Kristus, Dievo Sūnus, jie leido į pasakojimus apie Jėzų įrašyti tokius įvykius, kurie rodė, kad ne tik

Viešpats yra Izraelio Dievas, bet ir Jėzus buvo jūrų valdovas ir gamtos šeimininkas. Senajame Testamente tvirtai laikomasi įsitikinimo, kad Dievas Jahvė yra stichijų valdovas (žr. Ps 29; 65, 7–8; 89, 9; 104, 3–4; 107, 24–32). Mesijinės eros atėjimas pažymėtas puota, kur daug vyno ir gero maisto (žr. Oz 2, 19–20; Iz 25, 6–8; Jer 2, 2). Bet jei tai tiesa, Jėzus turėjo paversti vynu apie 120 galonų vandens!

xxxix. DVYLIKA. Plačiai sutinkama, kad Jėzus išsirinko artimesnį dvylikos žmonių būrelį iš gausybės mokinių ir pasekėjų. Mato, Morkaus ir Jono evangelijose jie vadinami Dvylika. Lukas juos vadina Dvylika apaštalų. Dvylikos pasirinkimas rodo, kad Jėzus norėjo sukurti naują Dievo tautą ant senosios Dievo tautos pagrindo, sudaryto iš dvylikos Izraelio giminių. Skaičius dvylika teologiškai reikšmingas. Dvylika sudaro kertinį Dievo tautos kūrimo pamatą. Todėl, kai Judas buvo pašalintas iš Dvylikos, kitas Jėzaus prisikėlimo liudytojas buvo išrinktas burtų keliu. Skaičiaus dvylika negalima keisti (Apd 1, 21–26).

xl. SAVIŽUDYBĖ. Hebrajų biblijoje nėra aiškaus įstatymo, draudžiančio savižudybę, bet Dievo viršenybė gyvybei ir Izraelio draudimai lieti žmogaus kraują leidžia suprasti, kad ji draudžiama. Ilgainiui rabinai aiškiai uždraudė savižudybę, pavyzdžiui, rabinų mokyme *Genesis Rabbah* 34, 21b. Kai kuriems Judo evangelijos skaitytojams netikėta bus tai, kad Judas nepasikorė. Krikščionys plačiai pripažįsta, kad pasikorė. Tačiau Naujajame Testamente tik vienoje vietoje užsimenama apie Judo savižudybę – tai Evangelijoje pagal Matą 27, 3–10. Anot Luko (Apd 1, 18), jis išsipūtė, sprogo ir jo viduriai išvirto. Morkaus, Luko ir Jono evangelijose nieko nekalbama apie Judo mirtį. Vien tik Matas piešia Judą kaip žydą, kurio nedovanotina išdavystės nuodėmė baigiasi kita nedovanotina nuodėme – savižudybe. Kai tampa aišku, kokią įtaką Senojo Testamento tekstai turėjo Matui (Mt 27, 9–10; dar žr. Zch 11, 12–13; Jer 32, 6–15; 18, 2–3), panašu, kad Mato pasakojimas apie Judo savižudybę yra tik pastangos dar labiau juodinti jo vardą Senojo Testamento pranašysčių šviesoje, nors iš tikrųjų to nebuvo.

xli. TRISDEŠIMT SIDABRINIŲ. Svarbiausias dalykas populiariai suprantant Judo išdavystę, yra trisdešimt sidabrinių, kuriuos jam sumokėjo aukštieji kunigai. Nė vienas rimtas Naujojo Testamento tyrinėtojas nepripažįsta, kad tai iš viso įvyko. Evangelijoje pagal Morkų rašoma, jog kai Judas pasisiūlė jiems išduoti Jėzų, „tai išgirdę jie apsidžiaugė ir pažadėjo jam pinigų" (Mk 14, 11). Evangelija pagal Luką nemini jokių pinigų, kaip ir Evangelija

pagal Joną. Reikia pastebėti, kad Evangelijoje pagal Morkų nėra parašyta, kad kokie nors pinigai buvo įteikti. Evangelijos pagal Matą autorius turėjo prieš akis Evangeliją pagal Morkų ir daugiausia sekė ją kiek pagražindamas. Matas negalėjo susitaikyti su tuo, kad Mesijas galėjo būti taip lengvai parduotas per tokią žeminamą sutartį tarp kunigų ir vieno iš jo mokinių. Todėl jis atsigręžia į Zacharijo ir Jeremijo pranašystes ir vysto šią temą dviejose pastraipose: Mt 26, 15 („Tie pasiūlė trisdešimt sidabrinių.") ir Mt, 27, 3–10 (Judas grąžino trisdešimt sidabrinių, Judas pasikorė, kunigai už tuos pinigus nupirko puodžiaus žemę). Kitose evangelijose apie tai neužsimenama nė žodžiu, bet šios smulkmenos liko esminiu krikščionių Bažnyčios mokymu ir pripažintu Judo vertinimu. Matas nori parodyti, kad Jėzus nebuvo apkvailintas. Nors ir tragiškai pasibaigusi, išdavystė buvo pranašystės išsipildymas. Smulkmenos apie trisdešimt sidabrinių ateina iš Zacharijo knygos 11, 12 („Jie atsvėrė man algos trisdešimt sidabrinių šekelių"; dar žr. Mt 26, 15) ir 11, 13 („Paėmęs trisdešimt sidabrinių šekelių, įmečiau juos į iždą VIEŠPATIES Namuose"; dar žr. Mt 27, 5), taip pat iš Jeremijo tekstų 18, 2 („puodžiaus dirva"; dar žr. Mt 27, 7) ir 32, 7–9 (dirvos pirkimas už sidabrinius; dar žr. Mt 27, 7–9).

xlii. MASADA. Beveik neįveikiami rūmai ir tvirtovė, kuriuos pastatė Erodas Didysis (apie 73–74 m. prieš Kr.) ant kalno viršūnės prie Negyvosios jūros. Ir šiandien ją galima pasiekti tik pėsčiomis nuo jūros pakrantės vadinamuoju „gyvačių taku". Tito vadovaujami romėnai ilgainiui užėmė ją 74 m. po Kr.

xliii. TITO VYKDYTI NUKRYŽIAVIMAI. Nukryžiavimą romėnai laikė aukščiausia bausme (*summum supplicium*). Juozapas rašo, kad Titas nuolat taikė šią mirties bausmę Žydų sukilimo metu, o daugiausiai – po Jeruzalės apgulties. (žr. Juozapas. „Žydų sukilimas", V. 449–451). Juozapas pasakoja, kad kasdien buvo nukryžiuojama tiek daug žydų, „jog nebeliko vietos kryžiams statyti ir pristigo kryžių".

FRANCIS J. MOLONEY
JEFFREY ARCHER

JEFFREY ARCHER – pasaulyje garsus ir populiarus rašytojas. Parduota daugiau nei 125 milijonai egzempliorių tokių jo romanų kaip „Kainas ir Abelis“, „Paklydėlė duktė“, „Vienuoliktas Dievo įsakymas“, o iš apsakymų – „Pirmasis stebuklas“.

Jis gavo išsilavinimą Oksforde, buvo Parlamento narys. Šiuo metu yra Lordų rūmų narys.

Kartu su žmona Mere gyvena Old Vikaridže, Grenčesteryje, ir Londone. Turi du sūnus.

PROFESORIUS MOLONEY pastaruosius trisdešimt metų yra vienas iš garsiausių Romos katalikų teologijos specialistų. Per paskutinius aštuoniolika metų būdamas Teologinės komisijos prie Šventojo sosto narys, jis glaudžiai bendradarbiavo su komisijos pirmininku kardinolu Jozefu Ratzingeriu, dabartiniu popiežiumi Benediktu XVI. Parašė daug studijų apie Naująjį Testamentą ir jo pasaulį. Naujausias jo darbas yra „Gyvasis Evangelijos balsas: Evangelijos šiandien“.

Šiuo metu yra Romos katalikų kongregacijos, kunigo Don Bosco saleziečių vadovas.

knygų
klubas

9 789955 381051